

tuted HABERLER

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ AYLIK YAYIN ORGANIDIR

EKİM 1976 42. SAYI

TÖB-DER, TUTED, TÜM-DER, Halkevleri, Çağdaş Hukukçular Derneği, Ankara Tabip Odası, TÜS - DER, TMMOB, TUMAS, TUMÖD, TİB, İKD AKD, İGD'nin katıldıkları DGM'ye Hayır Miting ve Yürüyüşü, 27 Eylül'de Ankara'da yapıldı.

Miting ve yürüyüşün yapılacağı meydan ve yollar sabahın erken saatlerinden itibaren güvenlik kuvvetleri tarafından kordon altına alınmış, Tandoğan alanına giden yollarda trafik kesilmiş, mitinge

gidenlerin üzerleri görevli kadın ve erkek polisler tarafından aranmıştır. Mitinge diğer şehirlerden gelenlerin otobüsleri de yollarda çevrilerek aynı uygulamaya tabi tutulmuştur. Katılmanın az olmasını sağlamak için uygulanan bu baskı yöntemi güvenlik gereği diye gösterilmek istenmiştir. Ama gerek miting hazırlıkları esnasında, gerekse miting günü yapılan baskılar mitinge katılmayı engelleyememiş, ilericiler, yurtseverler, devrimciler, yurdun her köşesinden ge-

ler ve onların doğal müttefiklerinin buna getirdikleri acil çözüm, kendi sınıf mahkemelerini, DGM'leri önermek oluyor.

Onbinlerce kişinin katıldığı miting saat 12'de başladı. "DGM'ye Hayır", "DGM'ye Geçit Yok", "Faşizme Geçit Yok", "Kahrolsun Faşizm", "Bağımsız Türkiye", "İşçiler Birleşin", "Hükümet İstifa", "Yaşasın İşçiler", "Yaşasın DİSK", "Katil İktidar" sloganlarının yer aldığı mitingde özetlerini aşağıda sunduğumuz konuşmalar yapılmıştır:

(devamı 2. sayfada)

40 BİN KİŞİ DGM'YE HAYIR DEDİ

DGM VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ

Türkiye'de demokrasi mücadelesinin yükseldiği günleri yaşıyoruz. Mücadelenin yükselişi bir rastlantı değil, boşuna değil.

Hayat pahalılığı artıyor, işsizlik artıyor, çalışan milyonlar için geçim giderek zorlaşıyor. Ve kapitalizmin kitlelerin yükselen tepkisini bastırmadaki en çarpıcı yöntemi olan faşizm tırmanıyor. DGM'ler faşist tırmanışta önemli bir basamak.

İşçiler, memurlar, öğretmenler, teknik elemanlar ve benzeri tüm çalışanlar, hayat pahalılığına, işsizliğe, iş güvensizliğine baş kaldırıyorlar; ekonomik-demokratik haklarını savunuyorlar, yaşama hakkını savunuyorlar. Kapitalist-

ler ve onların doğal müttefiklerinin buna getirdikleri acil çözüm, kendi sınıf mahkemelerini, DGM'leri önermek oluyor.

DGM'lerin sınıfsal özü, işçi sınıfını yakından ilgilendiriyor. Hükümet edenlerin aksini iddia etmelerine karşın, işçi sınıfı bu mahkemelerin herşeyden önce kendi ekonomik-demokratik hak taleplerinin engellenmesine, var olanların kısıtlanmasına, giderek ortadan kaldırılmasına yönelik olduğunu biliyor. İşçi sınıfının kitlesel demokratik direnişi boşa değil. Bu bir yaşam kavgası. Var olup olmama mücadelesi.

DGM'lerin sınıfsal öz ve kapsamı diğer tüm çalışanları yakından ilgilendiriyor. Çıkarlarının işçi sınıfının çıkarlarıyla çelişmediğinin bilincinde olan tüm çalışanlar, bu mahkemelerin kendi ekonomik-demokratik taleplerini de engellemeye, "sendikal hak" taleplerini baskı altına almaya yönelik olduğunu biliyorlar. Onun için demokratik işçi hareketini destekliyorlar. DGM'lere karşı seslerini yükseltiyorlar.

Demokrasi mücadelesi bir bütün. DGM'lere karşı verilen mücadele bunun bir parçası. Bu bütünlük mücadeleyi verenlerin birlikteliğini de içeriyor. Demokrasi mücadelesinin asıl sürükleyicisi, hedefe ulaştırıcısı olan işçi sınıfı ile, çalışanların diğer tüm kesimlerinin, ilerciler, yurtsever öğrenci kitleleri dahil tüm demokratik güçlerin birlikteliğidir sözkonusu olan.

Bu birliktelik işçi sınıfı hareketi ve onun bilimi doğrultusunda sağlanabildiği, sürdürülebildiği ölçüde, demokrasi mücadelesi çok daha erken başarıya ulaşacaktır. *

MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRECEĞİZ

Ankara Tabip Odası, Çağdaş Hukukçular Derneği, TÜM-DER, Halkevleri, TÜS-DER, TUTED ve TMMOB yöneticileri 2 Ekim günü basına yaptıkları bir ortak açıklamada son gelişmelere ilişkin görüşlerini belirttiler. Ortak açıklama aynen şöyle:

"Son günlerde başta işçi sınıfımız olmak üzere, öğretmenlerin, memurların, teknik elemanların, sağlık persone-

linin, öğrencilerin, kısaca tüm ilericilerin faşist baskılara karşı sürdürmekte oldukları tutarlı ve etkin mücadele, egemen güçleri, çaresizliğin verdiği bir hırçınlığın içine sokmuş bulunmaktadır.

"Giderek yoğunlaşan hayat pahalılığına, işsizliğe, iş güvensizliğine karşı yükselen tepkileri temelsiz temel atmalarla, vaatlerle, uyutmacalarla artık bastıramayacaklarını anlayan egemen güçler, tek çareyi yükselen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin odakla-

na doğrudan saldırıda bulunuyorlar.

"İşçi sınıfının demokratik mücadelesine karşı işçi kıyımlarıyla, işçileri kurşunlayıp öldürmekle bu denli tepki göstermeleri bundandır.

"İşçi sınıfı ile birlikte yeralan diğer emekçi kesimlerden, öğretmenlere, ve sonunda bağrında 130 bin öğretmeni barındıran TÖB-DER'e yönelttikleri hukuk dışı saldırı bundandır.

"İşçilere sahip çıkan, halkına hizmet için her şeyi yapan Ankara

Belediye Başkanını hukuki dayanaktan yoksun bir kararla görevden almaya kalkmaları bundandır.

"Tüm demokratik güçler hakkı, hukuku bir yana bırakarak keyfi yönetime yönelenlere karşı işçilerin yanında olacaktır. TÖB-DER'in yanında olacaktır. Vedat Dalokay'm yanında olacaktır.

"Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin koruduğu ve kazanmakta olduğu önemli mevziler vardır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısı 11 Ekim'e kadar çıkarılmıyacaktır.

"Ve mücadelemiz başarıya ulaşmıştır. DGM tasarısının bu tarihten sonra da çıkarılmaması yönünde mücadelemiz sürecektir.

"Biz demokratik kitle örgütleri olarak hukuku hiçe sayanlara, tüm emekçilere saldıranlara karşı kararlı mücadelemizi sürdüreceğiz."

TÖB-DER NİÇİN KAPATILMAK İSTENİYOR?

Öğretmenlerin demokratik kitle örgütü TÖB-DER, 1 Ekim günü, Ankara Valiliğinin kararıyla faaliyetten alıkonuldu. MC'nin bu yeni baskı girişimi, demokratik güçler tarafından şiddetli tepkiyle karşılandı. Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada Danıştay, Valiliğin bu hukuk dışı antidemokratik uygulaması hakkında yürütmeyi durdurma kararı vermişti. TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun 2 Ekim günü basına yaptığı açıklamayı aynen veriyoruz:

TÖB-DER Genel Merkezi ve Ankara Şubesi 1.10.1976 günü Ankara Valiliğinden onaylı Emniyet Şb. 1. Al 30. 9.1976 gün ve 06-01, 084/9060 sayılı emirle aranarak faaliyetten alıkonulmuştur. Belirli bir kısım basın iddiaları aksine suç sayılabilecek hiçbir şey bulunmamış ve bu durum zapta geçilmiştir. Bu arada bazı taşra şubelerimizin de faaliyetten alıkonulduklarını öğrenmiş bulunuyoruz.

Gereğe olarak, 12 Mart hukukunun bir ürünü olan antidemokratik Dernekler Yasası'nın 45. maddesi gösterilmiş ve Derneğimiz amaç dışı faaliyette bulunduğu iddiasıyla mühürlenmiştir. Hemen belirtelim ki, bu işlem yapılmaz gerekçeli emrin bir suretinin tarafımıza verilmesi yasa emri olduğu halde tüm ısrarlara rağmen verilmemiştir. Ayrıca avukatlarımızın Ankara Valiliğine faaliyetten men gerekçesini almak üzere yaptıkları dilekçeli başvuru da geri çevrilmiştir. Bize, örgütümüzü faaliyetten al-

koyduğunun gerekçesini vermemekte direnen Ankara Valisi, TRT aracılığıyla kamuoyuna tek yanlı ve yanıltıcı beyanla bulunarak yetkilerini kötüye kullanmıştır. Şöyle ki;

Vali Durmuş Yalçın bu açıklamasında TÖB-DER'in, yasa dışına çıkarak özellikle Türk Ceza Yasasının 141, 142. maddelerini ihlal ettiği yolunda kamuoyunu ve bağımsız yargı organlarını etkileyici beyanda bulunarak Cumhuriyet Savcılarının görev ve yetkilerine açıkça tecavüz etmiştir. Öte yandan Valinin bu açıklaması, mahkemelere telkin ve tavsiye niteliğini içerdiğinden Anayasanın 132. maddesini de ihlal etmektedir. Böyle bir yetkiyi antidemokratik Dernekler Yasası dahi valilere vermemiştir. Esasen Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ın TÖB-DER'e büyük husumeti vardır. Çünkü TÖB-DER'in valinin şahsı hakkında, üyelerimizle ilgili olarak Danıştayca verilen kararları uygulamamasından ötürü Ankara adliyesinde açtığımız davalar sürmektedir. Vali Durmuş Yalçın'ın öğretmenlere "TÖB-DER'den ayrılın, her istediğinizi yapmaya hazırım" dediği söylentileri yaygındır. 130 bin üyesi bulunan TÖB-DER'in Genel Merkezini faaliyetten alıkoymak bu kadar insanın temel ekonomik ve demokratik taleplerinin karşılanmasının geçici bir süre için de olsa engellemek, açık bir haksızlıktır. Buna sebebiyet veren Ankara Valisi Durmuş Yalçın'dan bağımsız yargı organları önünde elbette hesap sorulacaktır. Örgütümüzün Ankara Valiliğince kapatılması MC'nin ve onun idari görevlilerinin bağımsız mahkemelere duydukları güvensizliğin somut bir örneğidir.

TÖB-DER NİÇİN KAPATILMAK İSTENİYOR?

TÖB-DER'in faaliyetten alıkonulması, CM'nin, tüm gerici ve faşist güçlerin yasalastırılmak için yoğun çaba gösterdikleri DGM'lere karşı her gün gelişen ve güçlenen toplumsal muhalefeti sindirme ve kamuoyunun tepkisini kırma girişimlerinin bir parçasıdır.

Yaşadığımız bu dönemde, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakaların emperyalizme ve faşizme karşı verdiği temel hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme mücadelesi hızla büyüyor. Bunun içindir ki, MC ve onun arkasındaki yerli-yabancı karanlık güçler Türkiye işçi sınıfının ileri sendikal örgütü DİSK'e ve Türkiye Eğitim emekçilerinin öncü demokratik kitle örgütü TÖB-DER'e çılgınca saldırmaktadır. MC iktidar olduğundan bu yana, altı üyemiz öldürülmüş, yüzlercesi yaralanmış, binlercesi sürülmüş, bir o kadar öğretmen ailesi de parçalanmıştır.

Tüm bu cinayet, saldırı ve baskılara karşı Türkiye öğretmenlerinin demokratik mücadelesi durmamış, aksine güçlenerek gelişmiştir. Çünkü emekçi halkımızın ve onun ilerici, devrimci örgütlerinin mücadelesi her geçen gün yükseliyor.

Halkımızı işsizlik ve pahalılık cehenneminde inim-inim inleyen sömürücü faşist güçler, artık yoksulluğun kader olmadığını anlamaya başlayan emekçi halkımızın bilinçli tepkisinden korkmaktadır.

Çünkü emekçi halkımız daha mutlu, daha özgür ve insanın insana kul olmadığı bir düzenin kendi elleriyle yaratılabileceğini kavramaya başlamıştır.

Biz öğretmenler, halkımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesine olanca gümüzle katıldık, katılmaya devam edeceğiz.

**TUM ÖĞRETMEN
ARKADAŞLARIMA
SESLENİYORUM!**

Türkiye eğitim emekçilerinin öncü demokratik kitle örgütü TÖB-DER'e yapılan bu antidemokratik baskılar bizleri asla yıldırmayacak, şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de bu faşist baskıları etkin bir şekilde göğüsleyecek, temel hak ve özgürlüklerimizi halk düşmanı güçlere çiğnettirmeyeceğiz.

Türkiye devrimci - demokratik güçleriyle olan demokratik güç birliğimizi sürdüreceğiz, saflarımızı daha da sıklaştıracacağız. Sermaye sınıfının tahriklerine gelmeden, ama asla teslimiyetçiliğe ve pasifizme düşmeden demokratik mücadelemizi geliştireceğiz.

TUM İLERİCİ, DEVRİMCİ, DEMOKRAT GÜÇLERE SESLENİYORUM!

MC iktidarının işgali altındaki TRT'nin ve gerici basının katıtlı yayınlarına aldırmadan sizin olan TÖB-DER'in mücadelesine omuz verin!

Dün olduğu gibi bugün de faşizme geçit vermeme mücadelesindeki mevzilerimizi terk etmeyeceğiz. Bağımsızlık, demokrasi, barış ve özgürlük mücadelemizi daha da yükselteceğiz.

**YAŞASIN TÜRKİYE EĞİTİM
EMEKCİLERİNİN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ,
BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ...**

YAŞASIN TÖB - DER.

40 BİN KİŞİ DGM'YE HAYIR DEDİ

(baştarafı 1. de)

Miting ve yürüyüşün, halkın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine yönelik saldırı ve sabotajları göğüslemek demokrasi nöbetinde safları sıklaştırmak için düzenlendiğini belirten TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu, emperyalizmin Türkiye'li ortaklarının halkın iş, ekme ve hürriyet mücadelesini kan ve deşhete boğmak için çırpındığını, ancak devrimcilerin hazırlıkları yapılan faşizme geçit vermeyeceklerini belirtmiş, eğitim ordusunun mücadelede yerini aldığını söylemiş ve şöyle devam etmiştir; "DGM yasadını çıkarmak isteyen güçlerin bir amacı da bu gelişmeyi durdurma. DGM'leri yeniden kurabilirlerse işçileri sokağa atan patronları, vergi kaçakçıları, vurguncuları, vatan satıcılarını değil, grev yapan işçileri, sendikal haklarını almak için mücadele eden öğretmenleri teknik elemanları, memurları, demokratik eğitim içinde olan öğrencileri, aydınları, yazarları, kısacası faşizme karşı demokrasi mücadelesi verenleri yargılayıp cezalandıracaklardır."

**"DGM'LER SÖMÜRÜNÜN
YARGISAL ÖRGÜTÜ
YAPILMAK İSTENİYOR"**

Halkevleri adına yaptığı konuşmada demokrasinin bugün çok tehlikeli bir komplo ile karşı karşıya olduğunu belirten Ahmet Yıldız; DGM'lerin, sömürünün, soygunun, uyduculuğunun ve işbirlikçiliğinin yargısal örgütü olarak çalıştı-

ılmak istendiğinin belli olduğuna değinerek şöyle demiştir:

"Hukuk, sözde hukukçuların elinde, burjuvazinin egemenliğini pekiştirme, sermayeye silah üretme, gerici özelemlerine sığınak hazırlamak amacı ile oynamak istenen oyuna, devrimci karşılığını vereceğimizden kimsenin kuşkusuz olmasın. İktidarın ileri gelenleri, onların sözcüleri, karanlıkçılar ve işbirlikçilerden oluşan felaket korosunun hınçla üzerine çullandıkları DİSK yöneticileri bağımsız mahkeme olmasa idi halen içeride kalacak ve bayramı zindanda geçirirken ülkeyi öz çiftliklerine dönüştürmek isteyenler de çifte bayram yapacaklardı."

Yıldız, savcı ve yargıçların öncelikle DGM'ye karşı çıkmaları gerektiğini belirtmiştir.

**İŞÇİLERİN MÜCADELESİNE
OMUZ VERELİM**

"Daha çok sömürü, daha çok baskı için, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm çalışanların haklı mücadelelerini engellemek için çıkarılmak istenen yasa teklifine karşı verilen mücadelede görevimizi yapıyor ve güçlü sesimizle haykırıyoruz: DGM'ye hayır" diyerek konuşmasına başlayan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk devamla şöyle demiştir:

"Daha dün Aliğa'da bin işçi kardeşimizi, ülkede binlerce işçi kardeşimizi işten çıkararak ekonomik baskılar-

la, gelişen mücadeleleri sindirmeye çalışıyorlar. Bizler her alanda işçi kardeşlerimizin mücadelesine omuz vermede kararlıyız. Bu kararlılıkla, buradan milyonlara sesleniyoruz, çağınıyoruz. Ezenlere karşı, ezilmek istenen işçi kardeşlerimizin mücadelesine omuz verelim. Onların mücadelesine alın terimizi kata- lım."

**"MC İKTİDARI YARGININ
ÜSTÜNE ÇIKMAK İSTİYOR**

Çağdaş Hukukçular Derneği adına yaptığı konuşmada, MC iktidarının kuvvetler ayırımı ilkesine ters düşerek, yürütmenin olanaklarını yargının üstüne çıkarma çabasında olduğunu belirten Niyazi Ağırnaslı; "12 Mart faşizmi yasal hale getirilerek sürdürülmek isteniyor. Bu girişimlere karşı mücadele vermek bütün yurtseverlerin namus borcudur." demiştir. Yargıç ve savcıları, avukatlar gibi DGM'lerde görev almamağa çağırın ve bunu açıklamalarını isteyen Ağırnaslı, MC iktidarının tehlikeli silahlarla oynadığını belirtmiş, "dökülen kanların hesabı mutlaka sorulmalıdır, bu hesap hiçbir nedenle zaman aşımına uğramaz, uğramamalıdır" demiştir.

**"FAŞİST TIRMANIŞTA
BİR ARAÇ"**

DGM yasadının faşist tırmanışta bir araç olarak getirilmek istendiğini söyle-

yen TUM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör, mitingdeki konuşmasında özetle şöyle demiştir:

"Şimdiye dek devlet hazinesine el atan, evrakta sahtekârlık yaparak milyonlara milyon katan, hayali mobilya ihraç edip hayali çimento satan hiçbir sermaye sınıfı temsilcisi DGM'lerde yargılanmamıştır. Ama örgütlü mücadelenin gereğine inanmış işçilerin, köylülerin, memurların, öğretmenlerin ve öğrencilerin başlıca uğrak yeri DGM'ler olmuştur. İşçilerin yanında DGM'ye karşı mücadelede yerimizi almaliyiz."

Mitingde daha sonra konuşan TUS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, DGM'nin işçi sınıfının gelişmesi ve devrimci mücadeledeki yerini almasını önlemek için kurulduğunu, bugüne kadarki uygulamanın da bunu gösterdiğini belirtmiştir.

Topluluk yürüyüşü geçerken, miting komitesinin kabul ettiği sloganlar dışında pankartlar taşıyan, işçi sınıfı bilimine ters düşen bir grup her zamanki provokatif tutumlarını sürdürerek miting saptırmaya çalışmışlarsa da, tertip komitesinin ve mitingde katılan onbinlerin kararlı tutumları yürüyüşün amacına uygun bir biçimde bitmesini sağlamıştır. DGM'ye karşı sloganlarla süren yürüyüş Kurtuluş alanında son bulmuştur.

DGM'YE GEÇİT YOK!

İLERİCİLER, YURTSEVERLER, DEVRİMCİLER DGM'YE KARŞI TEK BİR YUMRUK, TEK BİR YÜREK OLDULAR

İlericilerle gericiilerin mücadelesinin alabildiğine yükseldiği günümüz Türkiye'sinde, öğretmenler, teknik elemanlar, memurlar antidemokratik DGM yasa-sının çıkmasını önlemek için işçi sınıfının yanında demokrasiden yana mücadele çıkmasını önlemek için işçi sınıfının yanında demokrasiden yana mücadele bayrağını yükseltiyorlar. Hep bir ağızdan DGM'ye geçit vermeyeceklerini haykırıyorlar. Sınıf mücadelesinin alabildiğine hızlandığı bu dönemde egemen sınıflar neden DGM'yi çıkarmak istiyorlar? Nedir DGM? Ne zaman çıkarılmıştır?

DGM, binlerce devrimci işçinin, teknik elemanın, aydınının, memurun, öğretmenin, öğrencinin evlerindeki, işyerlerinden geceyarılarına toplatıldığı, günlerce sorgusuz sualsiz tutulduğu, kontrgerillanın işkence tezgâhından geçirildiği, grevlerin ertelenip işçi haklarının askıya alındığı ve kitap çevirmenin, kitap okumanın suç sayıldığı bir dönemde yapılan Anayasa değişikliği sonucu, o günlerin olağandışı koşullarında, kurulan olağanüstü bir mahkemedir.

DGM YASASI ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLİYOR

1973 Haziran ayında antidemokratik bir biçimde çıkarılan DGM yasa-sı, CHP'nin ve Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinin bu yasanın hem esas, hem de biçim yönünden Anayasaya aykırın olduğu gerekçe-siyle Anayasa Mahkemesine başvurularını ile daha bir önem kazanmış oldu. Anayasa Mahkemesi, Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinin başvurusunu inceleyerek, DGM yasa-sını önce usul yönünden Anayasaya aykırın gördü, usul yönünden Anayasaya aykırın bulduğu bu yasa-yı ayrıca esas yönünden incelemeye gerek görmeden 1975 yılı Mayısında iptal etti. Gerekçeli karar 11 Ekim 1975'te Resmi Gazetede yayımlandı. Ne var ki, Anayasa Mahkemesi bu yasa-yı iptal ederken biçimsel bir hukuk değerlendirmesi olarak DGM'lerin bir yıl daha görev yapabileceğini kararlaştırdı. Buna göre bir yıl içinde yeni bir tasarı hazırlanamazsa, DGM'ler kapanmış olacaktır.

EGEMEN GÜÇLER DGM'Yİ KALICI KILMAK İSTİYORLAR

Kurulduğu tarihten günümüze kadar geçen süre içinde bu mahkemelerde yığınla insan yargılandı, cezalara çarptırıldı, sindirilmek istendi.

Nitekim meclislerin çalışma dönemi süresinde bu yasa-yı bir türlü çıkaramayan hükümet, Anayasa Mahkemesinin DGM'ler için tanıdığı bir yıllık sürenin dolmasına az bir zaman kala meclisleri olağanüstü toplantıya çağırdı. Ülkenin çözüm bekleyen çok önemli sorunları dururken, kısıtlanmış olan demokratik hak ve özgürlükleri daha da sınırlandırmak, ülkemizdeki mevcut toplumsal gelişimi engellemek, başta işçi sınıfının olmak üzere emekçi halkımızın ve tüm ilerici aydınların yürüttükleri demokrasi mücadelesini boğmak ve faşizme araç olarak kullanmak amacıyla yasallaştırmak istedikleri Devlet Güvenlik Mahkemeleri konusunu görüşmek için Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu 14 Eylül günü çoğunluğun sağlanmasıyla olağanüstü olarak toplandı.

İŞÇİ SINIFI DGM'YE GEÇİT VERMİYOR

Aynı günlerde işçi sınıfının sendikal örgütü DİSK, aldığı kararlar doğrultusunda DGM'yi protesto etmek amacıyla, MC iktidardan düşürülene dek "Genel Yas" ilân etti. Tüm ilerici kuruluşlar DİSK'in kararını destekleyen bildirimler yayınladılar ve işçi sınıfının yanında demokrasi mücadelesinde yerlerini aldılar. 30 bin DİSK üyesi işçi, işi bıraktı. Ankara'da İzmir'de, İstanbul'da ve yurdun birçok yerinde belediye hizmetleri büyük ölçüde aksadı. Aliağa rafinerisinde, İpraş'da, Demir Çelik tesislerinde üretim tamamen durdu. Parababalı, demokrasi mücadelesinin yükseldiğini görünce işi tehdiye, zora döktü. Yasal yoldan yapamadığını antidemokratik yoldan yapmağa kalkıştı. DİSK Genel Merkezi arandı, hiçbir

suç unsuru bulunmadığı halde yöneticiler tutuklandılar. Binin üstünde işçi işinden atıldı.

Tüm yurda yayılan DGM'ye hayır kampanyasına ilerici dernekler, partiler, kuruluşlar katıldılar. Her yerde DGM yasa tasarısının antidemokratik hükümlerini sergileyen bildirimler dağıtıldı, konuşmalar, yürüyüşler yapıldı. Bu mücadele içinde İşçiler Türk-İş'in son tahlilde sermayenin hizmetinde olan tavrını gördüler, demokrasi mücadelesinde böylelerinin yerinin olmadığını haykırdılar. Demokrasi mücadelesinin tüm yurda yayılması gericiileri ürküttü ve hareketin bu aşaması DEMOKRATİK GÜÇLERİN ZAFERİ İLE SONUÇLANDI!

22. Eylül'de çoğunluk sağlanamayınca, Meclis kasıma kadar tatile girdi; ne var ki MC hükümeti bu yasa-yı mutlaka çıkarmak istiyordu ve bunda da kararlıydı.

DGM'LERE KARŞI MÜCADELE HER DEVRİMCİNİN, İLERİCİNİN, YURTSEVERİN GÖREVIDİR

İşlerine geldiğinde özgürlükçü demokrasi sözünü ağızlarından düşürmeyenlerin bugün demokrasinin temel ilkelerini açıkça çiğneyen bir yasa tasarısını tüm demokratik muhalefete rağmen, meclislerden geçirmelerindeki ısrarları boşuna değildir. Bu yasa ile kurulmuş mahkemelerde DİSK yargılanıp tasfiye edilmek, 12 Mart faşizminin kapatamadığı demokratik kitle örgütlerinin kapısına kilit vurulmak istenmektedir. Başta işçilerin olmak üzere tüm ilericilerin bu mahkemelerin değişmez sanıkları olacaktır.

Bu nedenlerden dolayı:

- DGM yasa tasarısına karşı mücadele, devrimci bir görevdir. Çünkü bu mücadele başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıfların devrimci uyanış ve gelişimini engellemek isteyen güçlere karşı verilen mücadeledir.
- DGM yasa tasarısına karşı mücadele, demokratik bir mücadeledir. Çünkü halkımızın demokratik gelişimi ile ilgili olan düşünce, söz ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayıcı bir kuruma karşı yürütülen mücadeledir.
- DGM yasa tasarısına karşı mücadele, yurtseverliğin bir gereğidir. Çünkü DGM emperyalist sömürüye karşı çıkanları yargılayacaktır. Yabancı şirketlerin vurgunlarını sergileyenleri yargılayacaktır. Emperyalistlerle onların yerli ortaklarının halk üzerinde kurdukları baskı ve terörü açıklayanları yargılayacaktır. Bu yüzden yurt düzeyinde sürdürülen antiemperyalist mücadelenin bir parçasıdır.

NEDEN 163. MADDE SORUNU?

Bu mücadele verilirken unutulmaması gereken önemli bir yan vardır. Dikkatleri başka yana çekmek isteyen egemen güçler, asıl sorunu gözden kaçırmağa çalışmaktadırlar. Şöyle ki, egemen güçler kendi aralarındaki ideolojik ve zümresel ayrılıklardan, çıkar farklılaşmalarından ötürü DGM konusundaki tartışmaları özünden soyutlanıp, bir başka alana kaydırmak ve kitleleri yanıltmak, hedef şaşırtmak istemişlerdir.

DGM'lerle ilgili temel sorun, bu kurumun antidemokratik oluşudur. Bu konuda ülkemizde ilericilerle, gericiler uzun bir süreden beri politik bir mücadele içinde. Oysa egemen güçler bu konuyu saptırmak istemişler ve meseleyi 163. madde üzerinde düğümlemeye çalışmışlardır. İlericiler DGM'lerin kaldırılmasını savunurken egemen güçler DGM'nin varolmasını bir veri olarak almışlar, sadece bunların görev kapsamı konusunda tartışmayı yoğunlaştırmışlardır. Oysa bu DGM'nin özü ile ilgili değildir. Bu sorun demokratik hak ve özgürlüklerin kaderini etkileyen bir öz taşımakta, sadece egemen güçlerin kendi içlerindeki çelişkilerini yansıtmaktadır. 163. madde DGM kapsamına girsin veya girmesin bu mahkemeler kurulduğunda, halkımızın uyanışını, bilinçlenmesini, örgütlenmesini engelleyen kurumlar olarak görev yapacaklardır. Gene Türk-İş DGM yasa tasarısının özüne karşı çıkmadığı halde, hakim bağımsızlığı ve 163. madde yasa kapsamına alınmadığı takdirde kendine bağlı işçilerin eyleme geçeceğini açıklamıştır. Kendi tabanındaki işçilerin giderek bilinçlendiğini ve devrimci sendikalara kaymakta olduğunu gören san sendika liderleri sık sık böyle blöfler yapmaktadırlar. Ama bunların hiçbirisi tayin edici değildir. Esas tayin edici olan ilericilerin, yurtseverlerin, devrimcilerin DGM'lerin tü-müyle kaldırılması yolunda verecekleri kendi öz mücadeledir.

BASKI VE TERÖR, DEMOKRASI MÜCADELESİNİ DURDURAMAZ

Egemen güçler 30 Eylülde meclisleri yeniden olağanüstü toplantıya çağırdılar. DGM yasa-sı meclislerden geçmediği takdirde DGM'deki bütün davaların işleme gelmemektedir. Bu da gerici güçlerin işine gelmemektedir. Çünkü kontrolleri altında tutamayacakları sivil mahkemeleri. İlericilere, istenen cezalar verilemeyecektir. Grev yapan işçileri, sendikal haklar için mücadele eden teknik elemanları yargılayıp mücadelelerini engelleyemeyeceklerdir.

Sonuç olarak; tüm ilerici demokratik devrimci, devrimci, işçi sınıfının verdiği demokrasi mücadelesinin aynı azimle, kararlılıkla desteklemek zorundadırlar. Bu görev, tek tek her teknik elemanın, öğretmenin, memurun olduğu kadar, her derneğin, her partinin, her kuruluşundur da. Bu görevi başarmanın tek yolu, tüm örgütlerin güçbirliği içinde omuz omuza, tek bir yumruk, tek bir ses olarak verecekleri mücadeleden geçmektedir. Acil görev DGM yasa-sının çıkarılmasını önlemektir. Eğer bu başarılsa demokrasi cephesi önemli bir mevzi kazanacaktır. DGM yasa-sı meclislerden geçerse, demokrasi cephesi bir adım geriyecektir. Ama yine de ilerici, yurtsever, devrimci güçlerin mücadelesi tümünden engellenemeyecek, geriletilmeyecektir. Aksine mücadelenin boyutu daha da yükseltilecek sürdürülecektir.

Egemen güçlerin sömürülerini yoğunlaştıracak, baskılarını artıracak, ilericilerin mücadelesini boğma-yaya yarıyacak olan DGM yasa-sını çıkarmalarına izin vermiyelim.

DGM'ye geçit vermemek için tüm ilericiler, yurtseverler, devrimciler; işçi sınıfının öncülüğünde tüm emekçi yığınların vereceği DEMOKRASI mücadelesinde görev başına.

İŞÇİ MEMUR AYRIMI

YENİ GÜNDEMİN ESKİ MADDESİ

1897 sayılı yasaya göre kurulması gereken işçi - memur ayrımı konusunda çalışma yaparak kimin işçi, kimin memur(!) olduğunu saptayacak olan komisyonun görev süresi 28.11.1976 tarihinde bitecek. İşçileri memurlaştırma konusunda SSK'daki girişimler işçi sınıfının sert tepkisiyle karşılaşınca iktidar sorunu küllenmeye bıraktı. Ancak işçi - memur ayrımı yoluyla çalışanları bölme çabalarına önümüzdeki günleri TÜTED ekleneneceğinden şüphemiz olmadan. TÜTED de bu yolda mücadelesini sürekli olarak vermektedir. Konuyla ilgili olarak Ereğli Kömür İşletmelerinde (EKİ) 'de ortaya çıkan somut durum karşısında TÜTED ve Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubelerinin ortak hazırladıkları bir raporu yayımlıyoruz.

1897 SAYILI YASA VE E.K.İ. DE YANSIMASI

Ereğli Kömürleri İşletmesinde bazı dernek yöneticilerinin sendikalaşma ve işçi statüsüne geçmek için "tek seçeneğin imiş" diye umut bağlayışına rağmen bu yola yönelmeye çalıştıkları 1897 sayılı yasa çıkarılma neredeyse bir yıl oluyor.

1897 sayılı yasanın 5. maddesinde, "herhangi bir kurumda görev yapan çalışanlar içinde, maddede belirtilen esaslara göre memur veya işçi olduğu, Bakanlar Kurulu kararının yayınlanması tarihinden itibaren 12 ay içinde Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesinin sürekli olarak görev yapmak üzere atayacakları kesim temsilci-lerden oluşan komisyonun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile saptılır.

T.K.İ. Genel Müdürlüğü, E.K.İ. Müesses Müdürlüğü ile ZMŞ arasında görüşülmeğe olan 7. Dönem Toplu İş Sözleşmesi taslağında, ZMŞ (Zonguldak Maden İşçileri Sendikası):

- 1) EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurlar komisyonlarca işçi kabul edildikleri takdirde, toplu iş sözleşmesinin getireceği haklardan yararlanabilme-leri için şimdiden kapsam maddesine alınmış, işve-ren bunu kabul etmişti. Sendika, söz konusu ko-misyona baskı yapılarak olumlu sonuç alınmasına çalışılmasını;
- 2) Komisyonun görev süresi bittiğinde (28.11.1976), şayet bu tesbit yapılamamışsa, bunun EKİ. Müesses Müdürlüğü ile ZMŞ arasında oluşturulacak ko-misyonlarca yapılmasını önermiş;
- 3) Her iki madde de gerçekleşmezse ZMŞ'na EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurların üyelik için yürürlükte emellerini, EKİ. Müesses Müdürlüğü emel-leri ile kesme konusunu mahkemece götüreceğini belirtmişti.

ÇALIŞANLARIN TANIMI

Türkiye kapitalist üretim biçiminin hakim olduğu bir ülkedir. Kapitalist toplum 2 temel sınıfa ayrılır.

- 1 - Üretim araçlarının sahibi kapitalistler,
- 2 - Üretim araçları ile işçi olarak çalışmaya zorlanarak çalışmaları.

"Çalışanlar, toplumsal üretim süresinde değer veya hizmet üretirler. Buna karşılık aldıkları ücretlerle geçimlerini sağlamak üzere emeklerini çalışmaya zorlanarak emeklerini pazarlamak zorunda olurlar. Tek güvenceleri ise, çalışabilir durumda olmalarıdır.

"Çalışanların güçlü ve belirleyici yanları toplu çalışmaları ve toplu hareket etmeleridir. Ve bu temel nedenden dolayı da ÇALIŞANLAR ANCAK VE ANCAK ÖRGÜTLÜ BİR GÜÇ OLABİLDİKLERİ ORANDA GÜÇLÜDÜRLER.

"Çalışanların, özellikle kamu kesiminde istihdam edilmeleri, memur statüsü içinde kullanılmaya ve diğer çalışanlardan koparılmasına çalışılmaktadır. Bu nedenle yaratılan suni işçi-memur ayrımı içine itilmektedirler.

"Oysa ister işçi statüsünde, ister memur statüsünde olsunlar, çalışanlar niteliğine ve objektif şartlarına sahip oldukları sürece bir ayrımdan ya da ayrıcalıktan söz etmek anlamı olan bir şey varsa o da işçi - memur ayrımı yapmanın sadece egemen sermaye çevrelerinin işine geldiğidir.

"Çalışanların yalnızca toplu ve örgütlü oldukları oranda güçlüdürler. Çalışmalarını örgütleme amaçlı olarak, memur, fikir emekçisi, kol emekçisi v.s. ayrımları kasıtlıdır. Hiç kuşkusuz çalışanlar arasında bir takım farklılıklar ve ufak çelişmeler olabilir. Ancak bunlar toplu hareket edilmesini ve örgütlenmeyi önleyici etmenler değildir. Birlik içinde eriyip, çözümlenecektir." (1)

1897 SAYILI YASA ÜZERİNE

Bugün işçi-memur ayrımına kaynaklık eden bazı eski mevzuat CHP-MSP iktidar döneminde çıkarılan (657 sayılı

Devlet Personeli Yasasının bazı maddelerini değiştiren) 12 sayılı kararnamedir. MC iktidarı döneminde ise 12 sayılı kararname 1897 sayılı yasaya yasallaştırıldı.

Bu yasa işçi-memur ayrımına çözüm getirmek yerine, konuyu daha da saptırıp bulanıklaştırmaktadır. Şöyle ki, "Mevcut kuruluş biçimine bakmaksızın devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu kanun uygulanmasında memur sayılırlar. Yukarıdaki tanımlamalardan dışarıda kalan kamu politikası tesbiti, araştırma, planlama, programlama yönetim ve denetim gibi işlerde görevli olanlar da memur sayılırlar..."

Bu yasa, 274 sayılı Sendikalar Yasasındaki işçi-memur tanımını bile gözönüne almamaktadır. Bu tanımın bile, çalışanları bölme amacıyla başta açıklamıştı. "Devlet veya diğer kamu tüzel kişiliklerince yürütülen hizmetlerde yahut İktisadi Devlet Teşekkülleri ile müesseseleri ve işletmelerinde veya özel kanunlarla kurulmuş kurum, müessese ve işyerlerinde bedenen veyahut hizmetlerini göre yürüten çalışanlardan, bedeni çalışmaları fikri çalışmalarına galip olan kişiler de bu kanun bakımından işçi sayılırlar ve haklarında iş kanunları ile 275 sayılı kanun hükümleri uygulanır" denilmektedir.

Bu yüzden çalışanların yaptıkları işin niteliğine göre değil, çalıştıkları işyerlerine göre işçi ya da memur olabileceği belirtilmektedir.

Böylece devletin asli ve sürekli görevini yapmayan bir kuruluşa çalışan kişi işçi olurken, devletin asli ve sürekli görevini yapan kuruluşlarda işçi yapanları da memur olmaktadır. 1897 sayılı yasanın 5. maddesi şöyle demektedir:

"Hangi kurumların devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare hizmetlerine göre yürütmekle yükümlü oldukları, hangilerinin bu nitelikte bulunmadıkları ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesi temsilcilerinden oluşan komisyonun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile saptılır.

"Her hangi bir kurumda hangi görevlerde çalışanların 4. maddede belirtilen esaslara göre, memur veya işçi olduğuna, Bakanlar Kurulu kararının yayınlanması tarihinden itibaren 12 ay içinde Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesinin, sürekli olarak görev yapmak üzere atayacakları uzman temsilcilerinden oluşan komisyonlarca kesin olarak sağlanır.

"Kadro ünvanları incelenen kurumun bağlı bulunduğu Bakanlık temsilcileri de bu komisyona katılır.

"Komisyonun vereceği kararlara karşı ilgililer Danıştay'a başvurabilirler."

Görüldüğü gibi komisyonu Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesi atayacağından, komisyonun bakanlara, dolayısıyla da siyasi iktidara karşı "sorumluluk" taşıyacağı açıktır. Bu nedenlerle de siyasi iktidarın ihtiyacına cevap verebilecek şekilde hareket edecektir.

1897 SAYILI YASA ÇIKTIKTAN SONRAKİ UYGULAMALAR

1897 sayılı yasanın 5. maddesi "... Herhangi bir kurumda hangi görevlerde çalışanların 4. maddede belirtilen esaslara göre memur veya işçi olduğu . . . komisyonlarca kesin olarak saptılır..." deniyorsa da, 10 Ocak 1976'da SKM'de çalışan 30.000 sendikalı işçiyi, memur statüsüne geçirmiştir.

SSK devletsin bir kurumudur, bu nedenle de siyasi iktidardan bağımsız gibi düşünülemez. O bütünü, sistemin bir parçasıdır.

O halde SSK Müdürler Kurulunun (vereceği kararlar v.s.) izleyeceği iş politikası, siyasi iktidardan ayrı düşünülemez ve onun ana politikasına tabiidir.

"Komisyon" da siyasi iktidarın kendi ihtiyaçlarına cevap vermesi için oluşturulduğundan, gerek SSK Müdürler Kurulu'nun, gerekse "komisyon" un vereceği kararlar arasında "fark" olmayacağı da açıktır.

"SSK Müdürler Kurulu değil, komisyon tesbit etsin" demek, temel meselenin özünü anıyamamaktadır. Safdilliklidir.

1897 SAYILI YASAYA SINIFSAK YAKLAŞIM

". . . Toplumumuzda nispî demokratik özgürlükler açısından belirli olanaklar sağlayan 1961 Anayasası ile birlikte memurlara da sendikalaşma hakkı tanındı. Fakat memur sendikaları grev ve toplu sözleşme hakkına sahip değildi. Diğer yandan sağlanan bu hak, işçi sınıfındaki haklardan elde etmesinde olduğu gibi uzun ve kararlı bir mücadele ürünü olmaktan çok, 1961 Anayasasının memurlara tanıdığı bir olanaktı.

". . . Nitekim 12 Mart faşizmi, Anayasada yapılan değişiklikler memurların sendikalaşma haklarını kolayca geri alabilmiştir. Diğer yandan işçi sınıfı, uzun mücadeleler sonunda elde ettiği, grev - toplu sözleşme ve sendikal örgütlenme haklarını korumaktaki kararlılığını çeşitli vesilelerle göstermiş, kararlı ve bilinçli bir mücadelenin ürünü olan sendikal haklarını korumayı bilmiştir..." (2)

Kapitalist toplumda hukuksal yapı, kapitalist sınıfın doğrultusunda oluşturulur. Sınıflar arası mücadele sürecinde, o konumdaki sınıfsal güçler "denge"si "devlet"i işçi sınıfı ve toplu çalışanlar lehine veya aleyhinde bazı kararlar almaya zorlayabilir. Örneğin;

1946'da - İşçi sınıfına "sendika" kurma hakkı, 1949'de - İşçi sınıfına grevli lokavt haksızlığına sendika hakkı, - Memurlara "sendika" kurma hakkı,

1971'de - İşçi sınıfının "devletin güvenliğini tehlikeye düşmemesi" için grev kararlarının ertelenmesi, vs. engellemeler,

- Sermaye sınıfının yoğun lokavt uygulaması, - Memurlara verilen "sendika" kurma hakkının geri alınması,

1976'da - İşçi sınıfının, "lokavt kalksın, referandum, genel grev, dayanışma grevi" istemi

- Tüm çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendika istemi, - Sermaye sınıfının; ücretleri dondurma, kıdem tazminatının yeni bir esasa bağlanması, makro ekonomik ölçüler içinde toplu sözleşme istemi vs.

Görüldüğü gibi hükümet yapı, yasalara sınıflar arası mücadele sürecinde, sınıflararası güçler dengesine bağlı olarak değişir.

Yani yasalara sınıflararası mücadelenin ürünüyse ve o dönemde o yasalar sınıflararası mücadelenin ürünü ise ve diyor ekonomik ve siyasal gereksinimlerini karşılamaya yönelikse, günümüzde tüm demokratik güçlerin tepkisine yol açan DGM (Devlet Güvenlik Mühkemeleri) yasa tasarısı gibi 28.11.1975'te çıkarılan 1897 sayılı yasa da sermaye sınıfının sınıfsal gereksinimlerini karşılayabilmek için çıkarılmıştır.

Gereksinimleri ise şöyle belirleyebiliriz: a) EKONOMİK GEREKSİNİM:

"Türkiye'nin bugünkü somut durumunun derin tahlilini en genel ve en önemli kamu çizgileriyle değerlendirmemiz uğraşımıza ışık tutacaktır.

"1974'de 4.366.000.000 dolarlık ithalata karşın, 1.231.000.000 dolarlık ihracat yapabilmış, açık 3.132.000.000 doları rekor kırmıştır.

"1974'de çok uluslu tekeliler ülkemize getirdikleri sermayenin %139,5'ini kâr olarak götürmüşlerdir.

"1975'de Uluslararası Para Fonundan kullanılan dış krediler toplamı olan 377.000.000 dolar ise diğer bir rekordu. Aynı yılın ilk beş ayında yabancı sermaye payı %30'dan fazla olan lüüstik ve petrokimya, taşıt araçları ile elektrikli ev araç-gereçleri sanayilerinin toplam ithalattaki payının %28 olmasına karşın, ihracattaki payı %6,2'yi zor bulmuştur.

"Ülkede 6.600.000 işgücü tüketici durumdadır. Çalışan her 1000 kişi kendisi dışında 850 işçiye bakım zorunda olup, bir varsayımı göre 1976 da işsiz sayısı 3.000.000'ü aşacaktır. Üretime katkısı olan nüfusun %23,5'i sosyal güvenceye sahip, %76,5'i ise her türlü sosyal güvenciden yoksun ilkel çalışma koşullarında çalışmaktadır. 1975'in ilk 9 ayında 11 ilde köktatıcı fiyatları %18,5 artarken, çeşitli kılıflar altında yapılan para ayarlamaları ve zamlarla bu gerileme daha da artmış, dar gelirli kesimleri yoksulluğun kucakına itmiştir.

"Sermaye kesimi bu durumun sorumlusu olarak sendikaları gösterip hedef saptırarak istenilen eli altında inlettirdiği memur kesimi için kat sayıyı yükseltmemekte, 400.000 emekçiyi memur yapmaya çalışmaktadır." (3)

İktidarın güttüğü ekonomi-politikamın sonucu olan bütün açığın bir kısmını olsun kapatılabilmek için, işçi sınıfının kazandığı hakları geri alınarak, işçileri memurlaştırmayı amaçlanmaktadır.

Ülkede memurların, değil grev-toplu sözleşme hakkı, "sendika" kurma hakkı bile olmadığından, kamu kuruluşlarında işçi statüsüyle çalışanlar (söz konusu karar uygulanırsa 400.000 işçi) "memur" statüsüne geçirildiğinde, toplu sözleşmelerle alacakları ücret artışlarının önüne geçilecektir. Böylece bütçe giderlerinden sağlanan "tasarruf" her zaman olduğu gibi sermaye sınıfına -teşvik belgesi- vergi iadesi- vergi borçları affı v.s. aktarılacaktır.

400.000 işçi memurlaştırıldığında, işçi sınıfı sendikaları da görece olarak zayıflayacak, güçsüzleşecektir.

b) SİYASİ GEREKSİNİM: (Çalışanların Birliğini Engellemek: Ülkemizde, tüm çalışanların ekonomik-demokratik gereksinimleri, işgüvenliklerini sağlayabilmek, çalışma koşullarını v.s. biraz daha düzeltilebilmek, grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma hakları gibi ortak çıkarları, her meslek grubunu sendikalaşma mücadeleleri verebilmek için demokratik dernekleri kurmaya itiyor.

Grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınabilmesi için derneklerarası çalışmalar yoğunlaştırılıp, kurultaylar düzenleniyor.

"Kamu personeli olarak ekonomik durumumuz yürekli acısı. Ulusal gelirden aldığımız pay son derece az. Giderek azalmakta. Hayat pahalılığının ezici ağırlığı her an omuzlarımızda. 1970'den bu yana maaşlarımızdaki artış %25 iken, fiyatlar %112 artmış, yaşamamızızın her gün biraz daha içkencereye dönüşmekte. Bugün maaşımızın yarısından çoğunu

konut kiralari götürmekte. Alınması zorunlu besin maddelerinden, gerekli sağlık hizmetlerinden, çocuklarımızın öğrenimlerini sürdürme olanaklarından yoksunuz. Yoksun olmadığımız, iyice nasiplendiğimiz tek şey var: İktidarların baskı, zulüm ve tahakkümü...

"Ekonomik demokratik mücadelenin önemli bir aracı sendikadır. Bugün yeryüzünün pek çok kalkınmış yada geri bırakılmış ülkesinde kamu görevlileri sendikalaşma hakkını elde etmişlerdir. Fransa'dan Etopya'ya, ABD'den Bengal-deş'e dek, bir yığın ülkede çalışanların tümü sendikaların çatısı altında toplanmışlardır. Ülkemizde 900.000' ne varan kamu görevlisinin büyük çoğunluğu hâla örgütsüz. Örgütlü olanların da ekonomik-demokratik mücadele verme olanakları son derece sınırlıdır. Ama SENDİKA HAKKI'ni elde etmek için mücadele etme güçleri, kararları ve çalışmaları var. Birbir hepimize düşen sorumluluk, kendi örgütlerimizde bütünleşmek ve ortaklaşa yürütülecek bu büyük mücadelede görev almaktır.

"Kamu görevlilerinin de elbet bir işvereni vardır. Bu işveren egemen sınıfları temsil eden siyasal iktidardır. Egemen sınıfların temsilcileri ile kamu görevlilerinin temsilcileri elbette pazarlığa oturacaklar, karşılıklı hak ve menfaatlerini saptayacaklar. SENDİKA, ekonomik-demokratik haklarımızı öz olarak egemen sınıflardan, biçimsel olarak da onun temsilcilerinden almamızın en etkin aracıdır. Sendikalaşma hakkımızı istiyoruz." (4)

"Sendikal haklar mücadelemizin, bu haklardan yoksun tüm çalışanların ortak mücadelesinin daha ileriye götürülebilmesi, artık bu çalışanların tümünü bir araya getiren "ÇALIŞANLAR KURULTAYI", bu çalışanların demokratik kitle örgütlerinin örgütlü bir birlikteliğini gerektirmektedir. Bu kurultayımız bunu tüm çalışanlara bir çağrı olarak götürmektedir." (5)

Tüm çalışanlar arasında örgütlü mücadele bilincinin yaygınlaşması karşısında, sermaye sınıfı da kendi arasında yeni yeni örgütlenmelere giderken antidemokratik uygulamalara da başvurarak bu mücadeleyi geriletmeye çalışmaktadır. Nitekim; Türkiye Madeni Eşya - Sanayicileri Sendikası (MESS) olağanüstü genel kurul toplantısında milli ekonomimizin selameti bakımından işçi sendikalarının haksız ve yıkıcı isteklerine karşı birlik ve beraberlik içinde karşı durmak.. kararı almıştır.

Toplantıdan önce basılan broşürde toplumsal dengenin işverenler aleyhine bozulduğu iddia edilerek, olağan dışı ücret taleplerini önlemek için bir ücretler konseyinin kurulması ve devletin gücünü ve iktidarını her an duyurması isteniyor. "İşçilerin bir örgüt içinde birleşmedikleri işyerlerinde işçi-işveren ilişkilerinin daha duygusal bir temelde toplanmaktadır. Eski günlerin işçi-patron ilişkisi yürümekte, bir aile havası içinde çalışılmaktadır." deniliyor.

Toplantı sonunda kamu oyuna duyurulması kararlaştırılan öneriler arasında sunlara da yer verilmiştir.

"Kıdem tazminatı meselesi en kısa zamanda ıslah edilmelidir. Toplu sözleşmeler, işyerlerini tek-tek ezmeyi hedef alan ve işletmeleri ve ekonomiyi temelinden sarsan bugünkü işyeri seviyesinde değil mükre ekonomik ölçüler içinde iş kolu seviyesinde yapılmalı ve yasalar buna göre düzeltilmelidir."

"... Kamu hizmetlerinin sendikalaşmasına karşı çıkan, işçi sendikalarına tahümmül edemeyen işverenler örgütlenmenin gereğini çok iyi biliyorlar. Aile havasını özlemlerini çeken MESS 150.000.000.- TL'lık lokavt ve grev fonu oluşturmaya çalışıyor. Örgütlenmesini yaygınlaştırmak için organizatörler kullanıyor. Öte yandan tüm işveren örgütleri bir araya gelerek, çalışanlar ile daha iyi mücadele edebilmek için bir Hür Teşebbüs Dayanışma Konseyi oluşturmak istiyorlar" (6)

Ortaya garip bir görünüm çıkmaktadır. Bu görünümün bir ucu da işçi sınıfının demokratik hakları genişletme mücadelesinde, "referandum", "dayanışma grevi", "genel grev hakkı", "sendikası çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendika kurma hakkı" sloganları kitleler tarafından benimsenip maddi güç haline gelmekte, bu hakların alınması doğrultusunda çalışmalar yoğunlaştırılmaktadır.

Diğer ucunda ise 1897 sayılı yasa uygulamaya başlandığında 400.000 işçi memur sayılacak, yani sendikal haklardan yoksun bırakılacaktır.

Böylece grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar vb. haklarımızın alınmasında en büyük güvencemiz olan işçi sınıfı ve işçi sınıfı örgütlerinin gücü görece olarak azalacaktır. Yukarıda açıkladığımız gibi sermaye sınıfının MESS Genel Kurulunda baştan sonuna dile getirdikleri;

- İşçi sendikalarının "haksız ve yıkıcı" isteklerine karşı daha iyi mücadele edebilmek için "Hür Teşebbüs Dayanışma Konseyi" oluşturulması,
- Olağanüstü ücret taleplerini önlemek için ücretler konseyi kurulmasını ve "devlet" in gücünü ve iktidarını her an duyurması,
- Toplu sözleşmeler işkolu seviyesinde yapılmalı ve yasalar buna göre düzeltilmelidir vb. gereksinimleri, işçi sınıfı sendikalarının görece olarak zayıflamasıyla, siyasal iktidar tarafından daha rahat gerçekleştirilecektir.

1897 sayılı yasanın sermaye sınıfının gereksinimlerini karşılayabilmek için siyasal iktidarlar tarafından çıkarıldığını açıklamaya çalıştık.

1897 sayılı yasanın 5. maddesinde "Herhangi bir kurumda hangi görevlerde çalışanların 4. maddede belirlenen esaslara göre memur veya işçi olduğu Bakanlar Kurulu kararı

nın yayınlanması tarihinden itibaren 12 ay içinde... komisyonlarca kesin olarak saptanır..." denilmektedir.

Yasa çıkışı 9 ay geçti. Şu sorular gelebilir aklı;

- Madem yasa, sermaye sınıfının -o günkü- gereksinimlerinin zorlaması sonucu çıktı da, niçin bugüne kadar uygulanmadı? Yoksa, o günkü şartlar ortadan kalktı mı? veya,
- Madem yasa memurları işçileştirmeyi amaçlıyordu, niçin bugüne kadar uygulanmadı?

Hemen söyleyelim, soruna böyle yaklaşmak çözüm yolunu kısırlaştırmaktan başka bir şey değildir.

SSK. Müdürler Kurulu kararının uygulanmasının başka anlamı da -siyasi iktidar tarafından- çalışanların birlikteliğinin ölçüsü, kazanılmış hakların geri alınmasındaki tepkinin vs. nabız yoklamasıydı. Şayet unduğu tepki gelirse, üstüne yıldırımları "komisyon" değil, SSK Müdürler Kurulu çekecekti.

Siyasi iktidar nabız ölçerken, kötülüklerin kaynağı SSK Müdürler Kurulu olacak, böylece sistemin yapısının -bu kötülüklerin kapitalist sistemden kaynaklandığının gerçeğinin- fark edilmesini engelleyecekti.

Siyasi iktidar başta işçi sınıfımız ve onun yanında yerini alan tüm demokratik kuruluşların ortak tepkisiyle karşılaştı. Bu nedenle düşündüğü zincirleme uygulamalar geri tepti, fakat adımları hâla yerinde sayıyor. Bu yüzden "komisyon" aradan 9 ay geçtiği halde "görevini" yapamadı. Komisyonun "görevini" yerine getirebilmesi için ise sadece 3 ay kaldı.

Artık siyasal iktidar, tüm çalışanların ortak mücadelesini durduramıyor, mevcut yasalar, sürekli uygulanan baskılar bile buna elvermiyor. "Eski" yasaların kendisini sıkıştırdığını görüyor. Bu nedenle anayasanın "yeniden" değiştirilmesini istiyor. Anayasal kuruluşların kararlarını uygulamıyor.

Bunun için de yeni yeni arayışlar içinde, Ege'de ufak bir savaş, TBMM'nin olağanüstü toplanması, sıkı yönetim ve DGM.

İşte sermaye sınıfının ve siyasal iktidarın açamadığı kapılar için düşünülen "SİHİRLİ ANAHTAR"lar.

ZMİS YÖNETİCİLERİNİN EKİ'DE ÇALIŞAN TEKNİK ELEMAN VE MEMURLARIN SENDİKALAŞMA SORUNUYLA İLGİLENME NEDENLERİ

ZMİS yöneticileri yeni propoganda metodları uygulamaya başlamışlardır. Bu yeni propogandanın özü çalışanların çıkarlarını görünüşte savunmak, özünde ise baltalamaktır.

SOMUT ÖRNEKLER:

1) ZMİS yöneticilerinin işgüvenliği konusunda aldıkları grev kararı: Grev kararının mahkeme tarafından durdurulacağını bile bile (çünkü Türkiye'de bu düzeyde alınan grev kararları her zaman mahkemeler tarafından durdurulmuştur. Bu durumu emrinde pek çok avukat çalıştıran ZMİS'nin bilmesi olanaksızdır) greve gideceklerini gazeteleri aracılığı ile kamuoyuna şaşalı biçimde duyurmuşlardır.

ZMİS yöneticilerinin bu kararda amaçları şunlardır:

A) Havzada iş kazalarını önlemek için bilimsel temele oturtulmuş hiçbir açıklama yapmayan ve (52.000 üyesi olan bir sendikadan beklenmesi gereken) hiçbir ciddi girişimde bulunmayan ZMİS yöneticilerine yöneltilen eleştirileri kırmak "Biz yapacaktık ama görüyorsunuz mahkeme engelledi" demek.

B) EKİ Müessesesi ile yaptıkları toplu sözleşme iş emniyeti ve işgüvenliğini işverene karşı koz olarak kullanarak ücrete ilişkin maddelerde daha kolay taviz koparmak.

Birinci amaçlarında başarıya ulaşıcağılardır. İkinci amaçlarında da muhtemelen başarıya ulaşacaklardır. Çünkü siyasal iktidar ve müessese, havzada işgüvenliğini ve işçi sağlığını sağlayacak ağır masraflara katlanmaktansa (ki işgüvenliği ve işçi sağlığı çok fazla masrafı gerektirir) toplu sözleşmede ücrete ilişkin maddelerde taviz vermeyi yeğ tutabilir.

2) Zonguldak'ta teknik elemanlar ve örgütleri (başta TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi) iş kazalarının temel nedenlerini sosyal sistemle bağlantılı olarak açıklarken -üretim zorlamasının belirleyici neden olduğunu vurgularken, gereken tedbirlerin alınmasında zorlayıcı güç olarak temel görevin ZMİS'na düştüğünü de sürekli olarak kamuoyuna etken biçimde duyurmuştur.

ZMİS'nin iş kazalarının temel nedenleri ve alınması gereken temel tedbirler konusunda bilimsel temele dayanan -üretim süreciyle ilgili- hiç bir açıklaması olmamıştır.

Bu nedenle ZMİS yöneticileri havzada teknik elemanlar üzerinde olumlu intiba bırakmamışlardır.

Tüm çalışanların bir parçası olan Zonguldak teknik elemanlarının 15 Mayıs 1976'da Zonguldak'ta düzenlediği -Bolu, Kastanomu ve Zonguldak teknik elemanlarının katıldığı- Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultayı ön toplantısına katılması için ilimizdeki 21 kuruluşu çağrı yapılmıştı.

Grevli - toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması konusunun tartışıldığı bu toplantıya katılmaları için çağrı yapılan kuruluşların çoğunluğunun katılmasına karşın, katılmasını en çok istediğimiz ZMİS yöneticileri katılmamışlardır.

Aradan 2 ay geçtikten sonra EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurların derneklerine bile haber vermeden onların adına, sendikalaşma hakkımızı alma mücadelesine giriyorlar!

İşte tam bu sıralarda ZMİ mali sekreterinin sendika gazetesinde yer alan yazısından bir bölüme göz atalım.

"Bugün havzada % 70 insan gücüyle elde edilen üretime kolaylıklar getirmesini beklediğimiz teknik eleman ve mühendislerimizin çoğu istenileni vermemiştir.

"Sizlere ve sizin gibilere sormak lâzım... Hanginiz hangi ocakta çalıştı ve kaç sarma attınız; hangi tornada çalıştınız veya hangi taş rumbasına araba sürdünüz? İşçi, bunları yapandır işte.

"Siz evvelâ dul ninemin yumurta parasına lâyık olun" (16. Temmuz. 1976 tarihli şendika gazetesi)

Yukarıdaki yazının yorumuna gerek olmadığı kanısındayız. Yalnız ZMİS yöneticilerinin peşine takılan bazı dernek yöneticileri "sendikalaşma mücadelesini yürütecek" ZMİS kurmayının niteliğini apaçık görmelidir.

ZMİS yöneticilerinin her geçen gün;

- Tabandaki işçiler üzerinde itibarı azalmaktadır.
- EKİ'de çalışan sendikası teknik eleman ve memurlar üzerinde de itibarı kalmamıştır.
- Yöneticiler, Zonguldak halkının güvenini kaybetmektedir.
- Zonguldak'ta ZMİS yöneticilerine karşı gerek ZMİS içinde gerekse ZMİS dışında işçi sınıfının bilimine bağlı-muhalefet hareketi güçlenmektedir.
- Toplu iş sözleşmesi görüşmesinin hızı çok yavaşdır, işçiler açısından istenilen biçimde gitmemektedir.

İşte ZMİS yöneticilerinin, havzada teknik elemanlara ve memurlara şirin görünmek için gösterdiği yoğun çabasının altında yatan temel gerçeklerden bir kısmı bunlardır.

SONUÇ:

1897 sayılı yasanın, sermaye sınıfının gereksinimlerini karşılayabilmek için çıkarıldığı halde, bugünkü sınıfsal güçler dengesinde uygulanamadığını açıklamaya çalıştık. ZMİS yöneticileri;

- 1) Komisyon üyelerine yakın olanların ve diğer arkadaşların komisyon üleriyle görüşerek EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurların işçi statüsüne geçirilmesini istemelerini,
- 2) Komisyon, görev süresi bittiğinde (28.11.1976) şayet bu tesbiti yapamamışsa bunun EKİ Müessesesi Müdürlüğü ile ZMİS arasında oluşturulacak komisyonlarca tesbit edilmesini önermiş,
- 3) Her iki maddede gerçekleştirilmezse EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurların ZMİS'na üyelik için müracaat etmelerini EKİ Müessesesi Müdürlüğü üye lik aidatlarını kesmezse konuyu mahkemeye götürceğini belirtmişti.

Bu önerilere karşı özet olarak şunları söylemek gerekir:

- 1- Komisyon Çalışma ve Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesi tarafından atanacağından, komisyon üyelerinin atandıkları merciye, dolayısıyla da siyasal iktidara karşı sorumluluk taşıyacağı açıktır. Bu nedenle, komisyonca üst düzeyde ahbab çavuş ilişkisiyle etki etmek olanaksızdır.
- 2- Komisyonun görev süresinin bitmesine 3 ay kala, hâla niye görevini yapmadığını açıklamıştık. Dolayısıyla ZMİS'nin getirdiği 2. önerinin gerçekleştirilmesi olanaksızdır.
- 3- Her iki öneri de gerçekleştirilmediği takdirde, yasalar karşısındaki bugünkü -memur statüsünde- konumuz geçerli olacağından, işçi sendikalaşmasına girebilmemiz yasalarla engellenmiş olacaktır.

ÇÖZÜM NEREDE?

ZMİS'in getirdiği önerilere karşı, sınıfsal dolayısıyla da hukuksal açıdan EKİ'de çalışan teknik eleman ve memurların işçi sayılmayacağını açıklamaya çalıştık.

EKİ'de çalışan teknik eleman ve tüm memurların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını alabilmesinin temel şartı Türkiye ölçüsünde örgütlenmemiş merkezli, demokratik kitle örgütlerinin (TÖB-DER, TÜM-DER, TUS-DER, TUTED) oluşturulup, etkinliğinin artırılmasıdır.

Bu kitle örgütlerinin yaratılması ve geliştirilmesi lokal derneklerin ve tüm memurların en temel görevidir. Bu örgütlerin yaratılmasında kendi örgütlerimizde bütünleşerek ortaklaşa yürütülecek mücadelede görev almalıyız.

- (1) Türkiye 2. Teknik Eleman Kurultayı raporlarından,
- (2) TİB Aylık Bülteni, Ocak 1976,
- (3) Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultayı raporu, 29 Kasım, 1975'de TMMOB-MMO Salonunda yapılan "Sendikalaşma Forumu" ile ilgili olarak dağıtılan "Sendikal Haklardan Yoksun Arkadaş" başlıklı bildiri,
- (4) Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultay Kararları,
- (5) TMMOB-MMO Makina Gazetesi 5 Ağustos 1976.

MC'NİN PARTİZANLIĞINA YENİ BİR ÖRNEK

MC iktidarının partizan tutumu bir kez daha, yeni bir belgeyle açığa çıktı. TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, 1 Ekim günü, TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'le birlikte, AP Gençlik Kolları Genel Merkezinin bir yazısını basına açıkladı. AP Gençlik Kolları Genel Sekreteri Hamdi Üçpınarlar imzasıyla örgütün il başkanlarına gönderilen yazıda, YSE Genel Müdürlüğü ile Toprak İskan Genel Müdürlüğüne alınacak teknik elemanlar konusunda bilgi veriliyor, bu iş için gönderilecek kişilerin 'güvenilebilir derecesi' ve 'parti yönünden elzem olan özelliklerinin' bildirilmesi isteniyor. AP Gençlik Kolları Genel Merkezinin yazısı şöyle:

Gençlik Teşkilatı İl Başkanlığına

YSE Genel Müdürlüğü ve Toprak İskan Genel Müdürlüğüne açmış olduğunuz teknik eleman imtihanına girmek isteyen arkadaşların 17.8.1976 tarihine kadar genel merkezimize tarafınızdan verilecek mektupla birlikte öğrenim belgesi, nüfus cüzdanı sureti ve 4 adet resimle müracaatları.

Müracaatlarını yapacak kişilerin meslek sınıfları.

- A. Makina Müh.
- B. İnşaat Müh.
- C. Ziraat Müh.
- D. Makina Teknikeri.
- E. İnşaat Teknikeri.

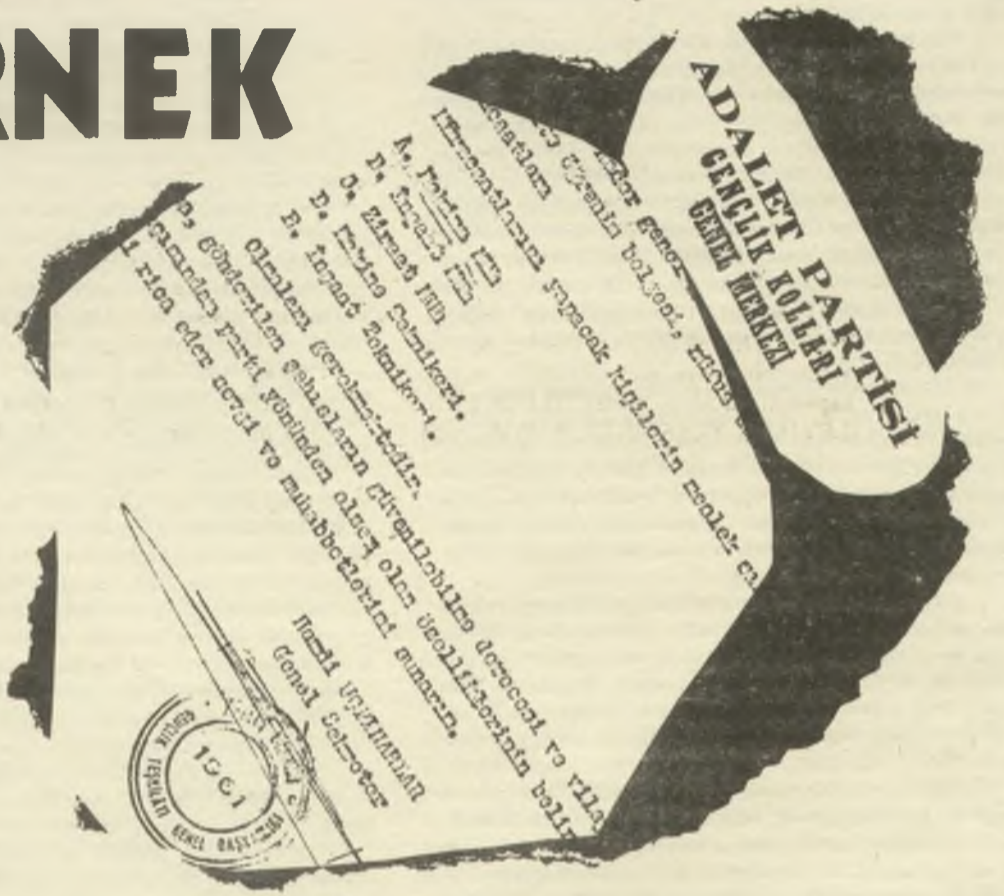
olmaları gerekmektedir.

Ayrıca, gönderilen şahısların güvenilebilir derecesi ve vilayetiniz açısından parti yönünden elzem olan özelliklerinin belirtilmesini rica eder sevgi ve muhabbetlerimi sunarım.

Hamdi ÜÇPINARLAR
Genel Sekreter

TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker ve TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün olaya ilişkin olarak basına yaptıkları ortak açıklamada şu görüşler yer alıyor.

- İşsizliğin, pahalılığın alabildiğine arttığı;
 - MC'nin ülkeyi tam bir karanlığa sürükleyen ekonomi politikasının yaşandığı;
 - Kamu kesiminde çalışan ilerici, yurtsever, devrimci kişilerin fişlenmesi için özel istihbarat kurumlarının oluşturulduğu;
 - Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanlara, emekçi halkımıza, yönelen faşist baskı ve saldırıların yoğunlaştırılarak sürdürüldüğü;
 - Sömürü ve zulme karşı direnenlerin mücadelelerinin engellenmesini amaçlayan DGM tasarısının yeniden gündeme getirildiği GÜNLERİ YAŞIYORUZ...
- "Egemen sınıfların değil halkın çıkarlarını savunan ve bu mücadeleyi sürdürmede kararlı bulunan Türkiye tek-

nik elemanları olarak EKLİ BELGEYİ; hergün televizyon ekranlarına çıkan ve "partizanlık nerede yapılmış gösterin..." diyen Süleyman Demirel'e ve kamu oyuna iletmeyi görev sayıyoruz. "Bu belge bir buçuk yılı aşkın bir süredir kamu kuruluşlarında tüm ilerici yurtsever, devrimci kişilere karşı girişilen baskı, kıyım ve işten atılmaların belgesidir.

"Bu belge bir yandan onbinlerce kişinin sürüldüğü ve işlerine son verildiği, öte yandan kamu kuruluşlarındaki kadroların partizanca tutumlarla doldur-

rulduğu MC döneminin uygulamalarını açıklamaktadır.

"Bugün, her zamankinden daha yoğun bir biçimde sürdürülen bu uygulamalar Alişahada olduğu gibi işçiler, Milli Eğitim Bakanlığında olduğu gibi öğretmenler, yatırımcı kuruluşlarda olduğu gibi teknik elemanlar üzerinde sürdürülmektedir.

"Bu girişimlerin böylesine sürüp gitmeyeceğine, bilinçli ve kararlı mücadelelerle bir gün mutlaka yenileceğine inanıyoruz."

ÜNİVERSİTE SINAVLARINDAN SONRA

GENE YÜZBİNLER AÇIKTA KALDI

1976 - 77 ders yılı için yapılan seçme sınavlarına 316 bin 360 kişinin başvurduğu ve sınavların sonucunda bu adaylardan 40 bin 767'sinin merkezi sistem tarafından çeşitli yüksek öğretim kurumlarına yerleştirildiği açıklandı. Geriye kalan adaylardan 40 bin kadarının da merkezi sisteme dahil olmayan ve Milli Eğitim Bakanlığına doğrudan bağlı yüksek okullara alınacağı açıklandığına göre bu yıl de 235 bin 593 aday hiçbir yüksek okula girememiş oluyor. Uzun yılların yanlış eğitim politikasının verdiği çürük meyvaların giderek çoğalacağını bilenler için bu hiç de sürpriz değil. Üniversite ve yüksek okul kapısında kalanların sayısındaki geçen yıla göre 28 bin 593 (% 14)'lük bu artış, bozuk düzenin bozuk eğitim politikasının yalnızca yeni bir göstergesi.

Sorunun temelinde yüksek öğrenimin ülkemizde otomobil, buz dolabı, vb, bir dayanıklı tüketim malı olarak görülmesi yatıyor. Birçok ailenin, özel araba sahibi olma davranışı ile, çocuğuna yüksek öğrenim sağlama, aynı tür sosyal "statü" sağlama isteğine dayanıyor. Ailenin, çocuğun toplumdaki "statü"sünü ya da kentsoylu olmaya yaraşan yerini bu üniversite eğitimi sağlayacak diye düşünüyor. Hiç bir ailenin gönlü, çocuğunu bu "statü"den ve bunun sonunda elde edilen rahattan mahrum etmeye elvermiyor. Toplumumuzda köklü bir diploma tutkusu yaratıldı ve hâlâ bilinçsizce sürdürülüyor. Beceriye değil, diplomaya önem veriliyor; kalem efendiliği kol emeğine üstün tutuluyor, diplomasız insan yetersiz sayılıyor. Böylece, öğrenciler daha eğitimin alt basamaklarında kendilerini hayata çıkaracak okulları seçmiyorlar, yüksek okulların kapılarında yığılıyorlar.

Sorunun bir başka yanı da şu: Anayasa'da bilimi öğrenme hakkı kişinin temel haklarından sayıldığına göre üniversiteler bunu sağlamak üzere orta öğretimin gelen gençleri kabiliyet ve yetilerine göre alıp değerlendirmek zorundadırlar. Oysa ülkemizde üniversite giriş sınavları başvuran kitlelerin girmesini engellemek için bir araç olarak kullanılmaktadır. Eşit koşullarda yetişmemiş öğrencileri yarıştırmakla kimin kazanacağı önceden büyük ölçüde belli olmakta, yetersizlik düzende olduğu halde kazanamadığı ilan edilen gençler yetenezsiz sayılmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalar üç büyük kentte (İzmir, İstanbul, Ankara) oturanların diğer kentlerde oturanlardan,

genel olarak kentlerden gelenlerin kırsal bölgelerden gelenlerden, sınavdan önce hazırlık kursu görenlerin görmeyenlerden, serbest meslek sahibi, sanayici, tüccar, memur, esnaf ve sanatkâr çocukların işçi ve çiftçi çocuklardan daha fazla kazanma şansları olduğunu açıkça gösteriyor. Bu bulgular o denli kesin ki her yıl adaylardan toplanan 75-80 milyon TL harcanarak yapılan bu seçme sınavlarından vazgeçilse ve adayların geldikleri il, baba gelirleri, baba meslekleri, kırdan mı kentten mi oldukları, kurs görüp görmedikleri sorulsa ve bu sorulara verilen cevaplara göre bir değerlendirme yapılırsa bu yeni yöntemin yaratacağı eşitsizlik bugünkü sınav sisteminin yaratmakta olduğu eşitsizlikten daha fazla olmaz! Hiç olmazsa böylece daha az masrafla sorun çözülmüş ve ayrıca, her yıl çıkan, soruların satıldığı, kimi adaylara dağıtıldığı söylentileri de ortadan kaldırılmış olur!

Öte yandan yapısal bir değişme geçiren ülkemizde, bu değişikliğe ayak uyduramadığı için bunalım içine yuvarlanan üniversitemiz, öğrenci kabul kapasitesini artırmak için pek fazla çaba göstermemektedir. Birinci ve İkinci Plan döneminde üniversiteler 2.9 milyar yatırım yapmışlar, buna karşılık öğrenci kabul kapasitesinde 2900'lük bir artış olmuştur. Yani, her öğrenci kabulü yaratmanın maliyeti 1 milyona gelmiştir. Bu duruma da bağlı olarak, iktidarlarca kimi yerde yetersiz, kimi yerde zararlı uygulamalara girişilmiş, mektupla eğitim, YAYKUR gibi modeller ortaya çıkarılmıştır. Bu tür zorlamaların ortaya çıkmasında üniversitelerin toplumun istemlerine sırt çevirmiş olmalarının da rolü olduğunu kabul etmek zorundayız.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Yüksek öğretim devletin ürettiği ve topluma Anayasa gereği olarak bir bedel almadan sunmak zorunda olduğu bir hizmet olduğuna göre, devlet bu hizmeti ancak toplumun ihtiyacı olan kadar üretmelidir. Kuşkusuz asıl yapılacak olan üniversite kapılarına yığılan gençlere yer bulmak, ya da türlü dalaveralarla buluyormuş gibi davranmak değil; onların bu kapılara gelmeden topluma kazandırılmalarını sağlamak, onları üretime katmaktır. Bu da ancak merkezi bir planlamanın parçası olarak eğitim bütüncü bir açıdan ele alındığında ve toplumun kalkınması ile birlikte düşünüldüğünde mümkün olacaktır.

İLLER BANKASINDA DEMOKRATİK MÜCADELE

İller Bankası Genel Müdürlüğünde çalışanlar arasında 1974 yılında başlayan demokratik mücadele gelişerek sürmektedir. 1974 yılında ilk defa halktan yana bir üyenin banka yönetim kurulana girmesini sağlayan somut bir olayla başlayan bu hareket, örgütte çalışan ilericiler tarafından "İller Bankasının halk yararına çalışır bir örgüt haline getirmek" temel ilkesine oturtulmuştur. Bu temel ilke doğrultusunda yapılan çalışmaların kapsamlı bir ürünü olarak "İLLER BANKASININ İŞLEYİŞİNİ ELEŞTİREN RAPOR" adlı döküman yayınlanmıştır. Bu döküman kamuoyunda özellikle belediyelerde ilgi görmüş, eleştiriye uğrayan banka yöneticilerinin de tepkisini çekmiştir. Sürdürülen demokratik çalışmaların etkisini yok etmek için çeşitli girişimlerde bulunan yöneticiler, genel müdür muavinlerinden birinin kaleminden sözkonusu raporun eleştirisini yapmaya, ileri sürülenlere cevap vermeye çalışmaktadırlar. Raporun özeti, buna verilen cevabın özeti ile, banka yönetiminden verilen bu cevaba karşı yayınlanan bildiri-banka çalışanlarına en geniş şekilde dağıtıldı.

İLLER BANKASI NEDİR?

İller Bankası Genel Müdürlüğü, öteki genel müdürlüklere benzemez. İller Bankası dışında kalan genel müdürlüklerin bir bölümü ya bir bakanlığın hiyerarşik yapısı içinde yer almışlar ya da doğrudan Başbakanlığa bağlanmışlardır. Başka bir deyişle bunlar genel idarenin bölümleridir. Bir bölüm genel müdürlük de "kamu iktisadi kuruluşu" olarak, yine genel idarenin dışında, mahalli idarenin insiyatifi ile kurulmuştur. Oysa İller Bankası, genel idarenin dışında, mahalli idareler tarafından bir "ortaklık" olarak kurulmuştur. Parasal olanakları son derece sınırlı olan belediyeler, 1933 yılında bir araya gelerek "Belediyeler Bankası" nı kurmuşlardır. Sonradan il özel idareleri ve köylerin de katılması sonucu 1945 yılında bu kuruluş, 4759 sayılı yasa ile yeniden düzenlenmiş ve İller Bankası adını almıştır. Kuruluşun bütçesi; a) Belediyeler ve özel idarelerin yıllık gelirlerinin %5'leri, b) İl özel idareleri tarafından toplanan bina ve arazi vergilerinden köy sermaye payı olarak ayrılan %3'ler ve c) Devlet gelirlerinin bazılarında ayrılarak "belediyeler fonu" adı altında toplanan paralardan oluşur. Mahalli idarelerin bu ortak kuruluşunun amacı, kendi olanakları ile mahalli hizmetlerini yapamayan mahalli idarelerin bu hizmetlerini bir dayanışma içinde yapmalarıdır. Acaba bu dayanışma gerçekleşmiş midir? İller Bankası'nın bugünkü işleyiş biçimine bakarak buna "evet" demek olanağı yoktur. Banka, zaten sınırlı olan olanaklarının tümünü mahalli idareler için kullanmamaktadır. Bankanın sınırlı olanakları bir yandan siyasal iktidarların propaganda aracı olarak kullanılırken bir yandan da örgüt yöneticilerinin halktan kopuk tutumları yüzünden çarçur edilmektedir. Siyasal

iktidarın tutumuna örnek olarak, günümüzde yaşadığımız iki olguyu vermek mümkündür: Birincisi CHP'li belediyelere yeterli para yardımının yapılmaması, ikincisi, gazete haberlerinden öğrenildiğine göre ABD'den sağlanan bir miktar paranın AP'li belediyelere yardım olarak dağıtılması. Banka yöneticilerinin bu yöndeki davranışlarına bir örnek ise şudur: "Görgü, bilgi artırma" gibi çok genel bir gerekçe ile yurt dışına turistik gezilere gönderilen eş, dost için harcanan para milyonları bulmaktadır. Başka bir örnek de büyük projelerin yabancı firmalara verilmesidir. Özellikle kanalizasyon projelerinin mali portesi çok yüksektir. Bu projeler ısrarla yabancı firmalara ya da yabancı firmalarla ortaklık halinde çalışan yerli firmalara verilmektedir. Bu davranışın karşısına bankanın çalışanları adına bir yönetim kurulu üyesi çıkmış, meslek odaları çıkmış, İmar ve İskan Bakanlığı çıkmış, fakat banka yöneticileri inatla kararlarında direnmişlerdir. Bunun tek anlamı yabancı sermayeye bağımlılıktır. Bu tür örnekler İller Bankasında çalışanların hazırladığı raporda bol bol verilmektedir. Oysa israf edilen bu kaynağa, o kaynağın asıl sahipleri olan mahalli idarelerin şiddetle ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyacın varlığı Anayasanın 116. maddesinde de belirlenmiştir. Madenin son fıkrası şöyle bitmektedir: "Mahalli idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır." Bu kaynaklar sağlanmadığı gibi, mevcut kaynaklar da israf edilmektedir.

BANKADA OLUŞAN DEMOKRATİK HAREKET

Bankanın sınırlı kaynaklarının israf edilmesi, orada çalışan ilericileri etkilemiştir. Bu etki ile banka içinde bir demokratik hareket geliştirilmiştir. Bu hareketin çıkış noktası "İller Bankasının halk yararına bir örgüt haline getirebilmek" temel amacı olmuştur. Bu amacı gerçekleştirmek için etkin bir yol olarak, bankanın gerçek sahipleri olan mahalli idarelerin, kendi ortak kuruluşlarına sahip çıkmaları görülmüş, mahalli idarelerin günümüzde en etkin olan belediyeler uyarılmıştır. Tüm belediyelere gönderilen bildirimlerde ve raporda şu konular işlenmiştir:

1. İller Bankası tüm olanaklarını mahalli idarelerin hizmetine sunması gerekirken tam tersine onları sömüren bir kuruluş haline getirilmiştir.
2. İller Bankası halka hizmet etmesi gerekirken bir avuç para babasına hizmet eder duruma getirilmiştir.
3. Doğal afetlere uğrayan yığınlar yardım beklerken, banka parlamentoya girmek isteyen üç-beş kişinin yararlandığı kuruluş haline getirilmiştir.
4. Doğu ile batı arasında gelir bölüşümü eşitsizliğini kendi gücü oranında gidermeye ça-

lışması gerekirken banka, egemen çevreleri çıkarı doğrultusunda çalıştırarak bu eşitsizliği daha da arttırmaktadır.

5. Sahip olduğu teknik eleman gücü üretimde çalıştırılmamakta, kontrol kadrosu olarak kullanılmaktadır. Üretim yerli ve yabancı firmalara yaptırılarak bankanın kaynakları onlara peşkeş çekilmektedir.

Bu savları kanıtlayıcı örnekler raporda verilmiştir. Yalanlanması olanağı bulunmayan bu savlara, genel müdür muavinlerinden biri, banka dergisinin 1976 yılı 9. sayısında cevap vermeye çalışmıştır. Raporu ileri sürülen iddialar somut olaylar ve belgelerle ortaya konulduğundan verilen cevaplar gerçekçi olmamış, demagojik bir zorlamadan öte gidememiştir. Cevap yazısında tutarlı tek nokta vardır, o da yazının açıkça özel sektörün avukatlığını yaptığıdır. Yazının bir yerinde şöyle denmektedir:

"... Banka, proje ve tesislerden yapabildiklerini kendisi yapmakta, yapamadıklarını yaptırmak için de özel kesimden büyük ölçüde yararlanmaktadır. İlerici grup hoşlanmıyor diye bundan vazgeçecek değildir."

İlerici grubun hoşlanmadığı, hiçbir zaman da hoşlanmayacağı özel sektör savunuculuğunu yapan kişinin aynı zamanda bir kamu kuruluşunun üst kademe yöneticisi olduğu gözönüne alınırsa bir ayağı özel kesimde, bir ayağı kamu kesiminde, birbirine zıt iki yapıyı da idare edebilmesi gerçekten büyük bir yetektir. Bu kişinin, yukarıda anılan yazının girişinde öne sürdüğü "kamu kesiminde çalışanlar yeteneksizdir, özel sektör bunlara acımasız davranır" iddiasına katılmak olanağı yoktur ama, kamu yöneticisi olup da özel kesimin çıkarlarını savunmanın halka karşı bir davranış olduğuna katılmamak elde değildir. İller Bankasının 1500 dolayında teknik elemanı vardır. Bu kadro, mühendis, mimar ve teknikerlerden oluşmaktadır. Nicel ve nitel bakımdan güçlü olan bu kadronun üretimde çalıştırılması gerekir. Yardımcı personelle daha da güçlendirilerek, çalışma ekipleri halinde organize edilerek belediyelerin ilk tesislerini bu kadro ile yapmak, onlara kaliteli hizmet götürmek demek olacaktır. Kâr amacından uzak çalışan emanet komisyonlarının yaptıkları işler bu iddiayı doğrulamaktadır. Yapılacak tesislerin korunması ve işletilmesi için bölge teknik personelini ve belediyelerin teknik eleman kadrosunu hazırlamak zorunluluğu vardır. Belediyelere teknik eleman yetiştirmek için meslek kursları açmak, bankanın kuruluş yasasında yer almıştır. Bu görevleri bir tarafa itip, "yapabildiklerimizi yaparız, yapamadıklarımızı özel kesime devrederiz" diyebilmek için kişinin, halka karşı hiç bir sorumluluk duymaması gerekir. Bu sorumluluğu duyan ilericiler grup, özel sektör yanlısı bu kişiye bir bildiri ile cevap vermiştir.

KARAYOLLARINDA NELER OLUYOR?

MC Hükümeti kurulduktan sonra, yatırımcı kuruluşların AP ve MSP'lilere paylaşımı mücadelesinde, Karayolları Genel Müdürlüğü MSP'nin payına düşmüş ve bu örgütün başına MSP Genel Başkan Yardımcılarından Orhan Batı getirilmiştir.

Orhan Batı göreve gelir gelmez, ilk olarak çalışanlar üzerinde manevi baskı kurmuş, mesai saatlerini iki kez keyfi olarak değiştirmişti. Orhan Batı, bu örgütte antidemokrat gerici bir taban bulamayınca, teknik bilgi, tecrübe ve yetenek gerekli pek çok tek-

nik kadroya MC yanlısı elemanlar atamaya başladı. Önemli bölge müdürlüklerine yerleştirilen bu kadrolarla birlikte, baskıların kıyımların yoğunlaştığını, işçiler üzerinde oynanan oyunların yoğunluk kazandığını görüyoruz. 1976 yılı yatırım programları büyük ölçüde aksamış, Diyarbakır (Bu bölge, Bayındırlık Bakanı Fehmi Adak'ın seçim bölgesi Mardin ilini içine almakta), Van, Antalya, Sivas ve Konya bölgeleri başta olmak üzere, yatırım programları büyük ölçüde aksamış, bu bölgelerdeki MSP ve AP'li müteahhitlere en fazla kâr sağlayan işler uydurularak ihaleler yapılmıştır. Bu uygulamalara karşı çıkan ilericiler teknik elemanlar sürülmüş veya işten el çekirilmiştir.

Antidemokratik uygulamaların yoğunluk kazandığı bölgelerden Konya bölgesinde, MSP'li bölge

müdürü, 6 servis şefini görevden almış, bir o kadar teknik elemanı da çeşitli yerlere sürdürmüştür. MSP'nin yerel gençlik örgütünden gelen işçiler toplu sözleşmeye aykırı biçimde işe alınarak, işveren kendi sendikası Özyol-İş'i kurmuştur. Bu uygulamaya Yol-İş Sendikası karşı gelerek, Konya bölgesinde 2000'i aşkın işçiyle greve gitmiştir.

Gerici, partizan, yasa-dışı uygulamaların yurt çapında artması, milyarları geçen yatırımların denetimden çıkmasına neden olmuş, milyarlar değerindeki makina ve ekipman en düşük verimlilikle çalıştırılmış, Diyarbakır, Erzurum, Sivas, Van, Konya, Antalya bölgelerinde 1976 yılı yol yapım ve bakım işleri büyük ölçüde yerine getirilememiştir.

Artık bu örgütte yalnız ilericiler, demokrat ve yurtseverler üzerinde değil, bütün namuslu teknik elemanlar üzerinde de baskılar yoğunlaşmakta her türlü keyfi uygulamaya karşı çıkanlar kıyılmakta, ezilmektedir.

Karayollarında çalışan teknik elemanlar, örgütlü, demokratik mücadelenin bilincinde olarak, demokratik haklarını sonuna kadar kullanmak, yapılan her türlü yasadışı uygulamayı kamuoyuna teşhir etmek amacıyla mücadelelerini sürdürmektedirler.

ŞİLİ HALKININ MÜCADELESİ DEVAM EDİYOR

11 EYLÜL ŞİLİ HALKI İLE DAYANIŞMA GÜNÜNDE TÜRKİYELİ TEKNİK ELEMANLAR OLARAK ŞİLİ HALKININ HAKLI MÜCADELESİNİN YANINDAYIZ.

İnsanlık 20. yüzyılın ikinci yarısında bir kez daha faşizmin kan, vahşet dolu iğrenç yüzüne tanık oldu. Halkın oylarıyla görev başına gelen Salvador Allende, ABD emperyalizminin cumhurbaşkanı olarak görevlendirdiği Pinochet'ye karşı son nefesine kadar halkın onurunu ve demokrasiyi savundu. Şili halkının bu kahraman evladı emperyalizmin ve faşizmin kurşunlarıyla 7 Eylül'de hayatını yitirdi.

Şili halkının insanlığa armağanı büyük şair Pablo Neruda 23 Eylül'de, faşist katliamın alabildiğine sürdüğü, kendisinin ve Şili halkının tüm onurlu evlatlarının göz nuru olan kitapların yakılıp, yırtıldığı günlerde öldü. Faşist cunta 30.000 insanın canına kıydı. 180.000 ilerici, yurtsever tutuklandı, Nazi rejiminin esir kamplarına benzeyen kamplara götürüldü. Yüzbin Şili yurtseveri ülkelerini terketmek zorunda kaldı. İşkenceler, sürek avları birbirini izledi. Şili'nin yiğit sesi Victor Jara işkenceler altında hayatını yitirdi.

Bütün insanlık dışı uygulama ve baskılarının yanı sıra Pinochet ve çetesi siyasi partileri Şili için "lüks" saydı. Halkın en temel anayasal özgürlüklerini birer birer çiğnedi. Kamu görevlilerinin Allende zamanında kazanılmış sendikal özgürlükleri de bu arada yok oldu. Millileştirilmiş olan şirketler tekrar ABD emperyalistlerine verildi.

Allende'nin başkanlığındaki Halk Birliği hükümeti sırasında yüzde üçe kadar düşen işsizlik Pinochet rejimi sayesinde yüzde 15'e yükseldi.

Allende başa geldiği zaman dünya borsalarında 1/3 oranında düşen bakır fiyatı, darbenin hemen ertesi günü % 10 arttı.

Allende hükümeti sırasında ilk yıl % 8,5, ikinci yıl % 5 oranında artan toplam üretim, düşmeye başladı.

Allende hükümeti sırasında ücretlilerin enflasyona rağmen artan satın alma güçleri, darbeden sonra % 66 oranında düştü. Enflasyon 1974 yılında Dünya Bankasının rakamlarıyla yüzde 600'e ulaştı.

Faşist Pinochet ve çetesini bu bunalımdan kurtarmak, kendi çıkarlarını sağlamlaştırmak için daha önce ekonomik ambargo uyguladığı emperyalist-gerici mihraklar keseleri açtılar. ABD bankaları 240 milyon dolar, Uluslararası Para Fonu 95 milyon dolar, Brezilya 195 milyon dolar kredi yardımı yaptı.

11 Eylül günü radyoda yaptığı son konuşmasında Başkan Allende, Şili'nin bu büyük evladı şöyle di-yordu:

"Karşı karşıya bulunduğum bu tarihsel seçme karşısında, halkın sadakatini hayatımla ödeyeceğim ve kesin inancımı söylüyorum ki, binlerce ve binlerce Şili'nin onurlu bilincine ektiğimiz tohumların yeşermesi engellenmeyecektir.

"Bugün için kuvvet onların elindedir, halkı tut-sak mertebesine indirebilirler; fakat toplumsal süreç-ler ne cinayetlerle ne de kaba kuvvetle durdurulabilir. Tarih bizindir ve tarihi yapan halklardır."

Gerçekler Allende'yi doğruluyor. Bugün Şili'nin tüm namuslu, yurtsever, ilerici, demokrat insanları faşizme ve emperyalizme karşı olağanüstü zor koşullar altında mücadele ediyorlar. Yeni kazanımlar elde ediyorlar, Darbeden bir yıl sonra Şili işçi sınıfı 1 Mayıs'ı kutlama hakkını elde etti. Yeni iş kanunu tasarı-sının işlerliğe girmesini öndedi.

Bu uğraş yalnız Şilililerin uğraşı değil. Dünyanın her tarafında antifaşist, antiemperyalist güçler, Şili halkının bu haklı uğraşının yanında, Şili'de ve dünyanın her tarafında, bir daha geri gelmemek üzere faşizme son verilmesi için mücadele ediyor.

Türkiye'li tüm yurtsever, demokrat, ilerici ve sosyalist güçler Şili halkının bu antifaşist mücadelesinin yanında olduklarını bu yıl 11 Eylül'de bir kere daha belirttiler.

Yaşasın dünya halklarının antifaşist dayanışması!...

tütred HABERLER

İZMİR - KARŞIYAKA'DA TEKNİK ELEMAN TOPLANTISI

İzmir DGM'nin TÜTED İzmir Şubesini faaliyetten alıkoyma kararı devam ediyor. Bu karara Ankara DGM nezdinde yapılan itiraz reddedildi. Bir yılı aşkın bir süre önce yayınlanan bir bildiri nedeniyle aradan bunca zaman geçtikten sonra bir derneğin şubesi faaliyetten alıkonuyor. Bu olay geneldeki DGM sorununun TÜTED özelinde çarpıcı bir biçimde somutlanması.

Fiili sonucu, TÜTED'in İzmir ilindeki teknik elemanlara sesini duyuramaması, ulaşamaması anlamına gelen bu duruma bir çözüm bulmanın gerektiğine inanan TÜTED Merkez Yönetim Kurulu 19 Eylül'de İzmir-Karşıyaka'da bir toplantı düzenledi. Genel Başkan Aykut Göker, MYK üyesi Necdet Bulut, Örgütlenme sekreteri N. Kemal Döleneken ve TÜTED Hukuk Danışmanı Erşen Sansal'ın da bulunduğu bu toplantıya 140'ı aşkın teknik eleman katıldı. Toplantıyı açış konuşmasında A. Göker, "Merkez Yönetim Kurulunun, TÜTED'in İzmir'deki gelişimini olumsuz yönde etkiler.emek koşuluyla kitle-nin eğilimini öğrenerek bir çözüm saptama" kararında olduğunu açıkladı. Şu-

be Başkanı Metin Aydoğan dava ile ilgili gelişmeleri anlattı. Daha sonra söz alan konuşmacılar toplantının amacına ilişkin görüşlerini söylediler.

Merkez Yönetim Kurulu, İzmir Şubesinin faaliyetten alıkonulduğu dava ile DGM'ler ile ilgili gelişmeleri de izleyerek; bu gelişmelerin olumsuz yönde olduğu saptandığı takdirde ve en erken 11 Ekim'den sonra TÜTED'in Bornova şubesini kurmak üzere önerilen arkadaşlarımızın yetki verecek.

Yeni şube kurulsun bile bu, geçici bir çözüm olarak değerlendirilecektir. Faaliyetten alıkonulan İzmir Şubesinin hukuki varlığı devam etmektedir. İzmir Şubesinden yeni şubeye üye veya mal varlığının aktarılması söz konusu olmayacaktır.

TÜTED DANIŞMA KURULU TOPLANDI

TÜTED Genel Başkanı geçtiğimiz günlerde, tüzüğümüzün 20. maddesi uyarınca, MYK tarafından saptanan konuları görüşmek üzere şube yönetim kurullarını veya temsilcilerini toplantıya çağırdı. Yeni çalışma döneminin bu ilk Danışma Kurulu toplantısı 26 Eylül günü Genel Merkezde yapıldı. Toplantıya; Aydın, İstanbul, Kayseri, Zonguldak, Samsun, Kastamonu, Ankara Şubeleri yönetimkurullarınınüye veya temsilcileri ile Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ve İzmir'den arkadaşlarımız katıldılar.

Gündemin ilk maddesinde DGM'ler sorunu üzerinde duruldu. Genel Merkezin bir süredir, DGM'ler konusunda diğer demokratik kuruluşlar ile birlikte sürdürdüğü çalışmalar hakkında bilgi verildi ve yalnızca bu konu ile sınırlı olarak hangi demokratik kuruluşlarla ve hangi yaklaşımla işbirliğine gidildiği açıklandı, bu işbirliğinde geçilen aşamalar anlatıldı.

Şube temsilcileri, DGM'ler konusunda kendi bölgelerinde sürdürülen ortak demokratik eylemler hakkında bilgi verdiler.

İşçi sınıfının kitlesel-demokratik hareketinin vurguladığı son günlerin olaylarının bir değerlendirmesinin yapıldığı toplantıda bu somut durum bir veri olarak alınarak; TÜTED'in örgütlülük düzeyi ve kitlelerini demokrasi mücadelesine katma girişimlerinin somut sonuçları üzerinde duruldu. TÜTED'in örgütlülük düzeyinin yükseltilmesine ilişkin çabaların yoğunlaştırılması gerektiğinde birleşildi.

İçinde bulunduğumuz çalışma döneminde TÜTED'in, Türkiye genelinde hangi nitelikte kuruluşlarla demokratik bir platformda eylem birliğine gidebileceği üzerinde de görüşüldü. Toplantıya katılanların bu konudaki yaklaşımları arasında büyük ölçüde paralellik bulunduğu saptandı. TÜTED Genel Merkez ve örgüt birimlerinin diğer demokratik kuruluşlarla ilişkilerinde, Genel Merkez ve şubeler bütününe aynı ilkelerden hareket etmesinin örgütümüzün demokratik-merkeziyetçi işleyiş biçiminin bir gereği olduğu vurgulanarak; "kararlar demokratik bir biçimde oluşturulacaktır" denildi.

Gündemin diğer maddelerinde Genel Merkez ve şubelerin yaptığı çalış-

malar konusunda bilgilendirildi. Şubelerin önerileri saptandı. Önümüzdeki günlerde MYK bu önerileri değerlendirecek, alınacak kararlar şubelere iletilecek.

TEKNİK ELEMAN ÖRGÜTLERİNİN ORTAK ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Teknik eleman örgütlerinin, 3. Teknik Eleman Kurultayında alınan kararlar doğrultusunda oluşturduğu "34 Teknik Eleman Örgütü İçin Ortak Eylem Programı" daha önce TÜTED Haberler'de yayınlanmıştı. 10, 17 ve 20 Eylül günleri bir araya gelen teknik eleman örgütleri temsilcileri, bu programa paralel olarak hazırlanan "Ortak Uygulama Programı" üzerinde de görüş birliğine vardılar ve bu programın içerdiği komite çalışmalarının 10 Ekim'den itibaren başlatılmasına karar verdiler. Ancak uygulama programı, 30 Ekim'e kadar temsilcileri son toplantılara katılmayan örgütlerin görüş ve katkılarını açık kalacak ve bu örgütlerin de, aynı tarihe kadar bildirmeleri koşuluyla, görev üstlenmeleri mümkün olacak. Kesin uygulama programı 30 Ekimden sonra kamuoyuna açıklanacak.

BÜĞAY DİRENİŞİ SÜRÜYOR

Büğay Mühendislik bürosunda işverenin kanunsuz lokavta karşı burada çalışan teknik elemanların direnişi der-gimizin bu sayısı hazırlanırken de devam ediyordu.

17.9.1976 günü TÜTED Genel Merkezinde teknik eleman örgütlerinin yaptıkları ortak toplantıda Büğay'da sürdürülen direnişi destekleme ve direnen teknik elemanlara yardımda bulunma kararı alındı.

Bu karara uygun olarak TÜTED, Büğay teknik elemanlarına, ilk aşamada 1250 TL. dayanışma yardımında bulundu.

ADI, SOYADI

ADRES

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni
TÜTED adına AYKUT GÖKER
HABERLEŞME ADRESİ: Mithatpaşa cad.
28/24 Kızılay/ ANKARA Tel: 25 43 05
TÜTED HABERLER' de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir
Dizgi-Montaj: ÇİĞ yayıncılık ltd. 17 79 19
Baskı: DAILY NEWS Web Ofset Tesisleri
ANKARA 18 82 88 Fiyatı: 100 Kuruş